

I.
C. 10287.
e 17

~~10287~~

10287 II. C. e. 1. R.

P E R P O M O Z H I K

BOGÁ

pràv sposnàti in zhaštíti,

I N O

P O T P R A V E Š R E Z H E

P O

Jesufovimu úku in shivlènju.

Preštávlèn is Némskhkiga in semtertje pomnóshen.

Drujiga natifa.

V' LUBLANI 1816.

Ga prodaja Vilhelm Henrik Korn,
bukvopród.

REVUE DE LA

BOGA

pour l'enseignement en France

1911

POTERVALE 1911

10

Journal de l'enseignement

Publié par la Société française pour l'enseignement

Paris

Imprimé chez M. LEBLANC, 11, rue de Valenciennes

V. LEBLANC 1911

En vente chez M. LEBLANC, 11, rue de Valenciennes

Paris

1911-030005191

P E R P O M Ó Z H I K

B o g á

pràv sposnàti in zhaštíti.

P R E D V Ú K.

1.

Dòbro mi je. Imam ljúbe stárishe, dájo mi jésti in píti; shé mi dishí! — omishlújejo mi oblazhílo; preskerbé me s' vřim, kar mi je tréba; tudi igráti, in veselímu bití mi dopusté. To so pázb fkerbni, dòbri stárisi.

2.

S' nizhémur ne mórem svòjim stárisham teh dobrót poverniti, vře imam od njih. Kàkó tedaj jim jih bom? — To hózhem storíti, takò se vésti, kàkor rádi imajo, perljúden in prijásen bití, in voljno vbógati. Veselílo jih bo, in iné rájsi me bodo iméli.

3.

Štárisi mi le táke rezhi velévajo, de fo mi korístne (nuzne), ki se mi spodóbijo, ki me drúgim ljuden prijetniga delajo. Zhe rád vbógam, me vsi hválijo, in právijo: De sim dóber otròk! in štárisi in vsi ljudje me imajo sa ljúbo. Védno sim lóhka vesél.

4.

Štárisi prepovdújejo vse, kar ni lepíga, kar shkódje, ali pa drúge otròke in ljudi dráshi in sháli. Zhe kaj táziga storím, právijo: De sim hudóben otròk! — Štárisi mi tedaj dóbro hózhejo, de mi kaj táziga prepovedò.

5.

Štárisi nie v' shólo poshílajo; kóliko lepíh in dòbrih rezhi se lóhka v' nji uzhim! Gospód duhóven prídejo tudi vsáki téden, ter nam perpovdújejo, in nas uzhé, kakó vtégnemo umni in dòbri otròzi biti, de se nam bo per štárisih, in ljudeh dóbro godílo. Kako bi ne hodíli s' veséljam v' shólo, in bi se pridno ne uzhíli?

6.

Kàdar se jes terdno v' shóli uzhlím, fo tudi stárisihi prídni domá. Máti perprávlajo sléherni dán, dé nam imajo kaj jest dáti: pekó krùh, zhédijo po kádih repo in séle, nalálajo in prekájajo meló, tkerb imajo sa mléko, másto, lír i. t. d. Shé dòbra máti, ki si teljko persadénejo vse ofkerbéti, in takó perprávití, de nam dlíhí.

7.

Máteri je már tudi sa shivíno. Kéljko déla jim da to! Tudi sa póstele in obla-zhílo tkerbé; sdaj shòke ali nogovíze vé-sijo, sdaj shívajo, sdaj kerpajo, sdaj perèjo, in po sími zéli dán kolóvrati der-drájo. Takó lè imajo védno máti kaj oprávití, de je per híhí potrébno in korístno, in prídnó tudi méní.

8.

Vézhi sèstre, in dékla pomágajo má-teri. Je dòbro, de jim perpomórejo; ía-mí bi ne mògli všimu kaj. Dékla dobí shívesh in plazhílo, in sèstre ti jed in obléko saflúshijo. Le jest shè nísim híhí sa nobèno rábo, in stárisihi mi pusté vender s' drúgimi vréd jesti per mísi,

in oblázhijo me. — S' zhém to saflúshim ?

9.

Šim shè májhin, sláb in neróden, in le málo shè pòmórem. Domá povárvati, na otròke glédati, vode pernèsti, ali kaj drújiga táziga, gráh in drugo sozhívo sbérati, pérje púlití, in tákih majhínih rezhí vèzh: to je sa naš otròke, de v' timu zhašu odráshenzi po svojih oprávkíh gredó. Pròsil bom domá stárisšov, de mi dájo védno kaj táziga délati, de bom tudi jest she sa kaj.

10.

Zhe mi stárishi domá skerbno dájajo táke májhine opravíla, se uzhím sa déló práv prijéti, roke se úrijo, in sráven se vádim iméti kaj oprávití, in nigdar lén bíti. Med tím se v' shóli uzhím paslív bití, od mársikake rezhí govoríti, in práshati, in kar je dóbno in korístno, práv zéniti in prevdáríti. Enkrat práv príden, snájd'n in úmen zhlòvek vtégnem bití, vsáziga dela se práv lotíti, in vse práv obernáti.

11.

Tudi ózhe délajo védno. Po létí so vse

Is pólja posprávilí, pokosíli trávnike, seno in otávo domú svosíli, tudi shíto, pshenízo, résh, òves, jèzhmen, gráh, lézho, in drúge perdélke domú speláli; napólnen je bil kòselz s' všim. Posnej se je omlatilo in ozhédilo. Sdaj òzhe tiga marí kaj na terg neló. Vmél si védno dajo doma kaj oprávití; sdaj kólejo derva sa kurjavo, sdaj oródje popravlajo, in kar mánjka femtertje. i. t. d. Vše te déla so domu potrebne in korístne.

12.

Nar bòl se je tréba v' délo vpréti spomlád in v' jesén. De se njíve obdelajo, je tréba oráti, ljáti, povlézhi, préd pa gnója navosíti in strófiti. Bres tiga bi ne dobíli nè psheníze, nè reshí, nè òvsa, nè jezhména, nè gráha, nè lézhe, nè drúgih takih perdélkov; njíve bi bile v' pustòto, in sgól plevél bi rásel. Tórej dòbro je, de òzhe pólje obdelújejó.

13.

Kàdar je séme pod semló, nimajo òzhe s' njim nizh vèzh oprávití. Sónza shelé sdaj, de srák ogréje, in deshja vèzhkrat, de sémlo namózhi, de létuv pogánja, selení in ráse. Príde naj dólga túlha, mrás, deshévje, tózha, vše vsáme

kònez. — Kdó tedaj poshla tako vrème, kakorhinga òzhe shele? kdó odverne shkodlivo vrème. — Kdor to samóre, samóre vèzh kàkor ludjé!

14.

Po sími sònze ne sija tak dólgo, ne tak gorko, merslo je, in nizh ne ráse; spomlad she bòl sgódaj is-hája, in posnej sàjde, selenéti in rásti sazhe vsè. Po léti so dnévi nar dálji, sònze je nar visokèj, in mézhe svoje shárke bòl is víshkiga na nas; shíto in sádje sorí. V' jesén, ki se dan spet krájsha, se vsè posprávla — Vé sònze, de nam je takò prídno? je mar shivó? Kdó dá: de se is-hája in de sahája?

15.

Po zélimu svétu, kar ga sònze obsíja, se od sgréte sèmle, in is vodá védno sopárza in meгла vsdigúje. Sgòraj v' mersléjimu sráku se sbère v' obláke. Vetróvi jih sim pa tjè vósijo, kjer hózhe desh iti; deshévne vode nekaj sèmle popíje, v' ktiri se nabéra, in spet semertje is sèmle studenzhi; nekaj pa se je po verhu sèmle v' níshei kráje in dolíne otèka, in grè v' potóke in réke. Kakó dòbro je to napravleno! Kdó je to samògel takó naredíti?

16.

Desh in fónzhno sijánje pomága fofebno, de rále; pa ózhe mórejo préd fême na nivo vřjati, máti mórejo fhtórov, korenin in řadík po sélniku in vertu nařaditi, de řadóvi, in sélji is njih rásejo. Pa kdó je drévno fême po gójsdih, kdó trávino in róshno fême po trávnikih rastjat? Prédén řo lúdje kaj řjati mógli řo mógli shé fême iméti. — Kdó je dál rářti řádesh, sélřha, od ktírih řo lúdje řvoje perve řemena dobíli?

17.

Kakó mnógo je drévje in germóvie po gójsdih in lógih? Zhimú je? Kéľko drévja ráse po vertih? kakó mnóga je trava, kakó mnóge řo sélj, in róshe na trávnikih, po górah, hríbih in grízhih? kakó mnógo je řhito na pólju in řádje po vertih? Zhimú je vse tó? bi řhivéli, ko bí vřiga tiga ne iméli? bi mógli takó vesélo řhivéti, ki bi te řtvarí takó mnóge ne bile? — Kakó dóber nam je tíst, ktírí jih rářti dá, in ki je njih fême v' řémlo djál!

18.

Zhe grém na pólje, ali pa ře řprávim kam na viřóko, in poglédám okól řébe,

vídim dèlezh okróg pólje, ravníne, dolíne, grízhe, hríbe in goré! Semtertje stojé vafí vmél, tam in tu glédajo zerkóvni in turníski verhovi na kvíshko. — Sa te dóbno vém, de so jih ludjé sítali. Od kóda pa so goré, hríbi, grízhi, dolíne in pólja? kdó jih je naredil? se je móglo vše to sámó stóriti, ali sazheti sámó od sebe? Kdó je tíst, ki jih je dál?

19.

Nád sémlo je nebó, na njemu se sónze prehaja, in po nozhi mélez perkáshe, in svésed bres shtevíla. Kakó lepó plávo je nebó po dnévi, kadár sónze persíjá! kakó ofnásheho po nozhi, kadar se svésde blísketajo, svítli mélez med njimi. Nobèna ljúzh ne pershgè sama sebe. Kdó tedaj je vše te berhke ljúzhi, sónze, mélez in svésde na nébu pershgál?

20.

On, ki je nebó dál, in na nébu sónze, mélez in svésde; ki je sémlo, goré, hríbe, grízhe, dolíne in pólje naredil; ki je léme drévja, germóvja, rósh in tráve v' sémlo djál; ki je s' deshjam in sonzam obernil, de lóhka vše ráse: — Bog je on. K' njemu roke vsdigujejo staríhi, njega molijo, Mòzhen je in mógózhen. On sám

samóre vsè , in stori vsè vsè , ne móre:
jo ljudjé ne.

21.

Koljko sim stár sdaj ? popréd me ni bilo
na svétu ; kakó sim na - nj prishel ? sim
mògel sám od sebe priti na sémlo ? O ,
saj tim bil majhin otrok , ki je shè le
shivéti sazhél ! Sim si mògel mar sám dá-
ti , de shivím ? Móre le k lo sebi ali kó-
mu drugimu shivlènje ohraníti , ali v-
mèrshimu spet dátí ? Tudi mèni tedaj
ni nihzher drúgi shivlènja dál . — Bóg !
tí si mi ga dal ; sám ga le dásh in ohrá-
nìh , dokler je tvòja vólja.

22.

Bóg me je taziga narédil , de imam te-
ló in úde : glávo , vrát , perši , podper-
sje , roke in noge . V' glávo mi je dál
ozhí , de lóhka dósti lépiga vídim ; u-
shéfa , de slíshim , nól , de dúham . Ka-
kó dòbro so ti údje , koljko dòbriga v-
shíjem , ki jih imam ! Bòshc bi bil nes-
rézhen , ki bi jih ne imel ! Dobrótliv
je Bóg , ki mi je te úde dál .

23.

Bóg mi je tudi ústa dál , de pokúsham .
Kakó dòbre jedí je dál rásti , takó se mi

perléshejo ! Kaj bi bilo , ko bi mógel vé-
dno kje per míru sedéti kakor dervó ! Pa
dobrótliví Bóg mi je noge narédil , ki jih
gíbam , s' ktírimi hódim in skázhem ; ro-
ke , de sa vřáko štvár lohka primem , de
se delati in toljko pótrebniiga s' njimi o-
pravlati uzhim. Kakó shelím , de bi rav-
ni in sdravi ostali , in se vterdili !

24.

Podóbar šzèr tudi is lesá ali kámna
podóbo isréshe ozhi , ušhéla , nóf , ústa ,
roke in noge ji naredí , ali shivlènja ji
pa ne mòre dáti ; sa to ne mòre nè ví-
diti , nè slíshati , nè dúhati , nè govoríti
nè gíbati. Ko bi jes ne imel nizh drújiga
shíviga v' sebi , táka mertva podóba bi
bil. Kaj štorí tedaj , de s' oznmí vídim ,
ušhémi slíshim i. t. d. ?

25.

Tisto nekaj drújiga , ki je v' mèni , in shí-
ví , je moja dúha. Ona déla , de se mi
ozhi odpérajó , in sapérajó , in údje gí-
bajó , de vřájam , hódim , sedím , kakor
se mi sljúbi ; óna se savé tístiga , kar vídim ,
slíshim in zhúcim , šzèr bi bil kakor po-
dóba bres shivlènja , ktíra ima ozhi in
ne vídi , ima ušhéla , in ne slíshi , ktí-
ra krátko málo nizh sa - se ne ve. Bódi

Bóg hválen, de mi je táko shívo dusho
dál, po ktiri vém, de sim!

26.

Zhe tudi samishím, si vender lóhka v-
fáko rezh v' mísih opodóbim, koljkor
sim jih vídil, Domislím si, kaj sim v-
zhéraj jédel in píl, in v' zhigávi drú-
shini bil, kaj délal in rékel. Dòbro si she
spómnim na v'ie, kar so gospod-duhóven
vzhéraj uzhlí, in perpovedváli, in gos-
pódu shólkimu uzheníku spet lóhka po-
vem. De moja dusha she lóhka táke re-
zhí míli, ki jih je nekàdaj vídila in slí-
shala, in ktírih ni níz vèzh v' prízho,
timu se právi: *dusha ima spómín.*

27.

En kúp rezhí, ki jih vídim, slíshim,
pokúsim, in zhútím, lóhka prezej sposnám.
po iménu jih imenújem, právim: to je
bélo, úno zherno, mòkro, gorkó, rav-
no, okróglo, ali táko in táko. Vém, kaj
kdo s' menój govori, in zhe to, ali úno
méni. Vzháti kmálo zhútím, ali je kaj
réf, ali ni réf, ali je lepó, dòbro, spo-
dòbno ali nè i. t. d. — De takó rezhí spos-
návam in raslózhim, takó vém, kaj dru-
gi rekó, ali kaj lám rèzhem in delam,

timu se právi : *rasuméti, sastoptí.* Moja dušha ima ún, sastópnošt.

28.

Vém, de ljúzh rasvetlí, de fónze dán déla, de ògenj gréje. Takó vém vèzh drúgih rezhí, kaj délajo, kakó so èna drúge perzhétik, kaj to shkódje, kaj úno pomága, in kakó de pomága, kaj móre spréditi, de kaj drújiga sa njím príde: De moja dušha takó sposnáva, kakó, sakaj, in zhimú je kaj; kaj je zhèta perzhétik, kaj prédej gré, in sadej príde, timu se právi : *dušha ima pámet.*

29.

Zhe vídim, de se kadí is dímnika, míšlim: ògenj je na ogníshu, ali v' pèzhi. Zhe slíšhim kák gláf, prezej vém, ali je zhlovéshék, tízhij ali kake drúge shiváli. Dòstikrat tudi lóhka povém, ktíri zhlovek, ali ktíra shivál de je, deflíh je ne vídim i. t. d. Is tístiga kar mi kdo pové, velíkrat she māršikaj šklénem, kar mi ne pové, dòstikrat zhútím kmálo is govorjènja, ali, in sakaj je to in uno rél, ali pa lásh i. t. d. De dušha takó èno is drúsiga, is snániga nesváno sposnáva, timu se právi : *dušha ima pámet.*

30.

Zhe se mi kàka rézh lépa, dòbra, kò-
 rístna sdí, obhaja me, mika me, sashe-
 lujem jo, po-nji si persadèvam; naspróti
 pa, zhe mílim, de ni lépa in dòbra,
 nimam dopadájenja, in je nózhem. Mòji
 dušhi tedaj se sljúbi mnóгих rezhi, sa-
 móre jih sheléti, hotéti; sa drúge pa nè
 máratí, in jih zhertiti, timu se právi:
dusha ima vòlio, ker samóre sdaj kaj hó-
 téti, sdaj nè hotéti.

31.

Zhe se mi kàka rézh dòbra sdí: samó-
 rem, préden jo hózhem, popréd shè po-
 mísliti, zhe je réf dobra, alj pa snabiti
 de príde kaj húdiga sá njó. Ravno takó,
 zhe mi ni všézh kàka rézh, préd lóhka
 prevdárím, ali je réf húda, ali pa mo-
 rebít, de príde veliko dòbriga is njé. Zhe
 imam vézh rezhi pred seboj, jih samórem
 premériti èno s' drúgo, in preglédati,
 kaj je bólsih, in to isvolíti. V' mòji mò-
 zhi je to, de takó hózhem préd ípremís-
 liti, in po tim sbráti, kar sposnám, de je
 dòbro in bólsih. *Dusha ima tedaj slobodno ulé*
prósto vóljo.

32.

Zhe povsámem sdaj, kar sim se do tíh

mál od dušhe naužhil: tísto shívo bitje dušha je v' mèni, ki teló oshívla in gíble: kakor hitro ga sapustí, je merto. Ona zhuti (se savé), kar s' ozhmí vídim, s' uthémi slíshim, in kar drúge pozhúcke obída. S' spomínam se spómnuje drugót-nih in pretèklíh rezhí, s' úmam rezhí prav sposnáva, s' pámetjo jih prav spremílli in prevdári, in kakor mèni, de so dóbne ali húde, jih je sazhímna hotéti ali nè hotéti, sheléti ali zhertiti.

33.

Is téga, kar takó dušha v' mèni déla, namrezh, de teló oshívla in gíble, de zhúti, si spomnúje, mílli in hózhe, de sheli ali se ji stúdi; — kar dušha takó déla, is te-ga vém, de je v' mèni. Ne vídim je fzer nè, ker nima nobènih tákih údov, vfe kaj drújiga od teléfa je, ktiriga je víditi. Ona je tísto bóllíh bitje, ktiro shíví, mílli in hózhe. Nevídna je ravno takó, kakór tísto, kar dušha snòtraj mílli. Táko bitje se savolo raslózha od teléfa, dúh imenuje.

34.

Bóg je tudi dúh, ktíri pa ne prebíva po dušhino v' teléfu — On daja de ionze na nébu is-haja in sahája, de mélez in svés-de svétijo, de sopárza nakvílko púntí,

de vetrovi vlezhejo, de deshúje is oblákov, de sèmla pógánja, vse sploh stori on na nébu in na sèmli. On je tíst dúh, ktiri povsót nevídno dela. Je tedaj tudi po vlih krájih in kótih vprízho: timu se právi: *Bóg je vsigaprizbijozh ali povsótén.*

35.

Ker je povsót Bóg, je tudi per meni; Bóg mi ohráni vsáki zhat shivlènje, sam si ga ne mórem. Dóber, lubesnív je Bóg, ki je védno takó per meni, in me varje! Viè imam od njega: de sim jél shivéti; de sim na svét prihel, de na njemu glédam lépo nebó, in sèmlo; de imam jésti in píti vsak dán; — On vlimu dá, de ráse. V' resnizi neskònzhuo dobrótliv je Bóg, tólikaj tólikaj dòbriga mi dodelí! Kakó se mu hózhem sahváliti? —

36.

Kàdar mi stárisi kaj dòbriga dàjo, sim vesel, grém, roko jim kúshnem in rèzhem: sahválim ózhe! sahválim máti! — Takó bom tudi Bogú sturíl. Kàdar se sjútraj sbudím, in sim vesel, de sim spét en dán doshível; kàdar saglédam svoje ljúbe stárishe, bráte in séstre; kàdar se mi jed in pijázha perléshe; kàdar se s'

svojimi tovarshi veselím ali szèr kaj
dòbriga vshívam; míšlil bom takrat: Bóg
od tèbe je vùè! Bódi zheshèn Vùiga do-
brórliv! On, ki je nevídno per mèni, vídi
in slíši to, in gotovo mu dopáde.

37.

Kàdar vídim stárishe roke vsdigniti in
molíti; kàdar vézhi ljudje v' zerkuv gre-
dó, pokléknejo, pojó in mólijo; míšliti
hózhem: to délajo nevídnimu Bogú, vsi-
mu da on, de rase na pólju, ki ga obde-
lújejo, on jim pošhíla o právimu zháfu
lepó vrème, in odverne škodlíviga; ón
ljudém ohráni shivlénje in sdrávje. — Tu-
di je shivím in vshívam, kar rase, tudi
je shelím, de bi me Bóg od vtiga sléga
obvárval; tórej vse profiti tudi jes ga
morem.

33.

Zhe íshem stárisham dopásti, imajo me
rádi, in mi rádi dájo, kar jih poprósim.
Dopádem jim pa, zhe sim dóber, prija-
sen otrók, in rad vbógam. O, svést sim si,
de dopáde to tudi Bógú! Šílno dóber sám
je, in tórej ima rad vùè, kar je dòbro. Mi
je tudi smíraj nevídno v' prízho, vídi,
in vé védno, kakó se vedem. Zhe sim dó-
ber in brúmen me ljúbí; s' veseljam smem

mísliti na-nj, in rězhi mu: Ljúbi ózhe
nebéłhki, daj mi dòbriga.

39.

Bóg mi je dál takó dobre stárishe,
védno škerbé sa-me de bi me lepó in
brúmno sredíli, in de bi se mi dòbro go-
dílo. Uzhé me, in le dòbro in lepó mi
velévajo. Tudi v' shólo me pošílajo,
de se od gospod-duhóvna in gospod-uzhe-
níka télko lépiga in dòbriga uzhím. Sa
to mi je Bóg úm dál, de bi se kaj prá-
viga nauzhil; dopádlo mu bo, se vé,
zhe nauke svojih stárishev, in uzhení-
kov takó na-se jèmlen, in dersím, de
bom bółší védno, umuéjšhi, in brúmni-
shi.

40.

Zhe se pámetno védem; veseli so stá-
rishi, kaj mi dájo; gospod-duhóven in
shółski uzheník me tudi hvalita, Bóg pa
— ón je bółji kàkor vsi, ón mi samóre
in mi bo she obílnišhi povernil! Zhe se
ràd vzhím, in pásim po dòbrimu, mi bo
smíraj Bóg vézhi vmétnost dájal. Zhe
ljúbim, stárishe, rasveselújem, in védno
ràd vbógam, mi jih bode Bóg ohránil,
she dólgo mi bo dòbro per njih. Zhe
májhine dela rad storím, ki mi jih na-

loshé, se mi bode Bóg dal prídnosti per-
váziti védno mozhnéji bom in bríhtnítshi
per délu i. t. d.

41.

Zhe sim s' tim, kar mi stárisshi rádi da-
jo in perpusté, dövítu, bódi she jéd
pijázha ali igrázha, sdrávje mi bo Bóg
perhránil. Zhe sim brátam in sèitram,
drúgim otrókam, hápzu ali dekli, in vtim
ludém prijasen; tudi meni, bo dal Bog,
bodo prijasni, in iméli vti me bódo rádi.
Zhe storím kaj drújiga dòbriga, bo naj
kar hózhe, Bog je she tako obernil, de
príde spet kaj dòbriga sád. Bóg ljúbi, in
poverne vse dòbro.

42.

Ker Bóg ljúbi vse dòbro, mu ne móre
dopásti nizh húdiga. Tórej perpútha, de
se hudòbnim otrókam vsèkosi hudó godí.
Kakó se je meni godílo, kadar sim bil
nápzhén? Ki bi ne hòtel stárisshov vbógati,
kaj bi bilo sádnizh is mène? Ki bi se nizh
ne uzhíl, bi ne ostal neúmen, obleden,
neróden? Ki bi májhin ne délal, lenúh
bi bil ízháfama, ktiriga vbóshivo zháka?
— Ki bi se preobjédal ali prepivál, jelite,
sbolel bi i. t. d. — ? Bóg je takó narédil,
de príde hudó sa hudim. Hudòbe Bóg ne
more terpéti!

43.

Pa jój prejój! bil sim tudi je she vèzh-
krat hudòben! — Sòperno ti je bilo to,
dobrótlivi Bóg! shal mi je, de sim se tí
sameril! Odpústi mi! — Gléj, bil sim áv-
shast otròk, nisim mílil, de si nevídno
per meni, in de me vídih, posnal te ni-
sim, nè védel, kakó dobrótliv Bóg si; ali
sdaj ki si bòl rasumévam, in te spos-
návam vřaki dán bòl, sdaj te nózhem
védama nigdar vèzh rasshalíti, popráviti
hózhem vse svoje smóte, in od sih mál
sa napréj tólikaj vèzh dòbriga štoríti.
Odpústi mi!

44.

Zhe se nápak odprávim, védno bólshi
persadévam bit in brúmnihi, Bogú dopá-
dem, dál bo, de mi bode dòbro, dokler
bom shível. — Pa kádar vmerjem — kaj
bo pòtle s' meno? O, mertvo trúplo ne-
sèjo tístikrat is hiše! tístikrat me vsi
objokújejo, vsi obshalújejo vsi právijo:
to je bil dober zhlóvek! Stárisihi, zhe
she shivé, bi me is sémle škopáli, se
vřiga snebíli, ki bi me mògli oshiveti. —
Ni Bóg tudi moj ózhe? Me bo na véko-
maj v' gròbi púshal, zhe sim brúmen?

45.

Bóg dá, de is sgnítiga serna mláda

tráva poshène, de se is strohnèniga zher-
 va shív motúl isleví; sakaj bi ne mògel
 tudi mojiga trupla rávno takó is gróba
 obudíti? On mi je shivlènje dál, ón mi
 ga spet lóhka dá. Zhe tudi vèzh ne prí-
 dem na sèmlo: — saj je óndi gòri v' ne-
 bésh she velíko lépshí! dòstikrat sim she
 slíthal, de tísti mertvi, ki jih ima Bòg
 rád, gòri va-nje prídejo. Šamo trúplo
 príde v' grób, dúsha pa, ki je shíva, prí-
 de v' nebela. Gospod-duhóven naš obéta-
 jo tudi she posébej uzhíti, kakó se Bogú
 dopáde, in tje gòri príde. She tím shélen
 tuga úka!

PÓT PRÁVE ŠRÉZHE

P O

JESÚSOVIMU ÚKU IN SHIVLÉNJU,

I.

JESUSOVO SHIVLÈNJE.

Jesus.

Dosdaj smo se uzhíli, de je Bóg naš predobrótliivi ózhe. Od njega je vlè, kar dòbriga zéli zhaš svojiga shivlènja vshívamo; tudi po smerti naš otrézhiti ima mózh: pa móremo brámni in dòbri biri, zhe mu dopásti shèlimo. Kakó to práv storíti, naš je Bóg po Jesusu uzhíl.

Jesusovo vojstvo.

Je dálnja deshèl proti sónzhnimu ishódu, ki se ji obljublèna deshèla právi. Tam je prišel pred létmi, ki jih sdaj shitéjemo, otrók na svét. Bilo je po nózhi. Nektíri pastirji so the na pólju zhuli, in svojih

zhéd várvali. Na enkrat vídijo, de je svetló Osnanvávzi prídejo is nebes: bili so angeli Eden jih ogovorí; *Nikár se ne bójte; nekaj práv veseliga vam osnanim! Pójte v' Betlehem (takó se je reklo blíshnimu mestu) tam bote otròka v' hlévu nájdli, v' jaslih lesbí Kristus je ta, Gospód, ktiriga Bóg ljudi pòshla svelizhat. Drúgi angeli hváljo Bóga: Hválen naj bo Previkshi! mír da po timu otròku in frézho dobrim ljudém na sèmlí.*

Kdó je bil ta otròk, zhigar ròjstvo je Bóg takó zhasúto vkásal osnaniti? Angeli so ga imenváli Kristusa, Gospóda! od njih velíko shlahneji tedaj je mogel biti. Kaj je míslilo biti is tiga otròka na sèmlí?

Détetovi máteri je bilo Marija imé. Diviza je bila shlahniga rodú pa vbóga. Bóg je jo máter jsvòlil, brúmno in svetó je shivéla. Po angelu ji je sporózhil: *De áete je sin Narvishiga. Njegovo imé naj Jesus imenúje, to je, odrethénik, svelizhar; ljudi bo od sléga réhnil, dóbne in frézho bo storil.*

Módrizi od jutva.

Tudi drúgim brúmnam ljudem je Bóg détetovo ròjstvo napovédal. Šo bili uzheni gospódje, ki so si na svésde, in njih hójo rasuméli. Mí jim právimo svésdniki, tam so jih módre imenováli. Sagle.

dali so ljúzh, novo svéslo. Vldijo zlo nesnániga je kaj. Vsdígnejo se sa njó, in prídejo v' Betlehem. Pred - nj pádejo na koléna, zhašté ga, in darov mu dájo, ki so jih sebój is svòje deshèle pernèli. Po tim se vernejo s' vesèljam, in per-povdújejo všim dòbrim ljudem od otròka.

Marija nèje Jesusa Boga.

Kàdar je bilo dete štirideset dní stáro, ga Mariá v' Jerúsalem pernèse. Joshef jo sprémi. Bil je brúnnen rokodél, ki je po ozhétovsko sa máter in déte s'kerbel. Sa to se Jesusov várih, ali réjni ózbe imenúje. Jerusalem je bilo obljúblene deshèle vélko mésto. V' niemu je bil ime-niti, vélík tèmpeľ, v' ktiriga mòlit so se vši ljudjé s' hajálí, edína zérkuv je bil v' deshèli. Tukaj postávi Marija svoje déte pred Bogá, sahváli ga, de jo je njemu máter odbrál, in obljúbi po mátersko déte oskerbèti in sredíti. Takrat príde sráven stár brúmen duhóven, po iménu Símeon. Símeon vsáme déte na rózhe, in vesél je rekel: Bog! rád sdat vmerjem, ker si mi dál svelizharja víditi. Kásal bo svojim deshelánam s' úkam in diánjam, kakò Boga práv zhaštiti. Tudi ptúre naróde, ktiri ne vedó nizh od Bogá, bo sposnáti uzbil ediniga, práviga Bogá. Na to se bogabojézhi stárzhik oberne v' Maríjo, in rézhe: To déte bo mnógim v' svo-

Uzhanju, ki bodo na - se vseli njegove sbláhtne ná-
tke, in se po - njih ravnáli. Pa tudi spodtaknilo se
jih bo veliko nad njim: in tí máti njegova bošb
válíko serzžno shálost doshivéla. Tudi Ana, stá-
ra brúmna vdóva je v' tempelnu bila,
rávno to je ljudém od Jesufa perpoved-
vala.

Kakó sta móгла oba táke rezhi véditi
od Jesufa, in napréj práviti? Bóg jima
je rasodél, de sta sposnála otróka, in
prevídila, kaj se bo s' njími sa napréj
godílo. Timu se právi prerokváti, to je,
is nadíhnenja ali rasvetlénja bòshjiga
prihódne rezhi napréj povédati. Vse se
je sgodilo, kakor sta Simeon in Ana
prerokvala.

Jesuf vase.

Marija in Joshef s' détetam spet domá,
imata serzžno vesélje nad njím. Vídita
ga, rásti od dné do dné, in smíraj je,
terdnéji. Le zbudita se, takó se mu u-
zhénje tpešhi in takó brúmen in úmen se
káshe.

Jesuf dvanašt lét star.

Kadar je bil Jesuf dvanášt lét star,
ga itárisi she lebój v' Jerusaleem vsame-
jo. Bil je vèlik prásnik, sílo veliko ljudí
se je v' tempelnu toshlò. V' teinòbi se Jesuf

spred ozhi svojih starishov sgubi, k' uzhenikam pride, poslúsha jih in prásha. V práshnan, jim neisrezheno pámetne odgóvo-re dája. Zhúdjó uzheníki, in vsi ljudjé se: Kakó uzhenó, so djali, je she to dé-te! vélik uzheník bo današ ali jútri! Jesus se mudi tré dni v' tempelnu per uzheníkih. Njegóvi starishi odídejo med tim. Míslili so: šaj je déte úmno; tí je she s' snánzi shél. Ker ga pa v' nozhív-nizi ne nájdejo, se vernejo s' velíko škerbjó. Išhejo v' tempelnu, in per uzheníkih ga shé najdejo. Marija mu ré-zhe: Moj sin, s' shálostjo šva te iskala! Odgovorí: Šaj šta vélla, pred všim drú-gim si morem s' úkam svojiga ozhéta oprávit dájati.

Dál takó she sposnátí je, kar šta Ši-meon od njega in Ana prerokvála, nam-rezh: de bo izháfama vélik bòshji uzhe-ník.

Jesus na domu starishov.

Na to gré Jesus s' svojimi ljúbmi stá-rishi domú, védno pokóren jim je, po-mága jim per híshnih opravílih, je marn in vse stori tudi bres velévania, kar vé, de je starishe veselílo. Kákor is léto v' léto rase, se je tudi modrejiga kasal v' všimu dóbrimu. Kar stori in govori, ta-kó je premísleno, takó dóbro in práv,

de ga vse ljubi, in takó brúmno, de ima Bóg vse svòje dopadajenje nad njim.

Janes Kerstnik.

Takó je shível Jesus per svojih stárisih do svojiga trideletiga léta. Tazha sazhnè ivét mósh flavéti, brúmno je shível, in sílo lepó pridgoval. Po zéli deshèli so od njega govoríli. Janes mu je bilu imé, in je per Jordanovi reki prebival, v' samòtnimu kráju. Od vsih strani ga vró ljudjé poslúshati. Janes jih opominja gorézhe, de naj nehájo od húdiga, kar so dosdaj pozhenáli, in delajo dóbno, to je: *de naj se pobólshajo*. Právil jim je, de bo skòrej prishel *svelizhar*, in de mórejo dóbri ljudjé biti, zhe hózhéjo po njemu frézho dofézhi. Kàdar so ljudjé she omehzháni, ko se oblúbijo pobólshati, jih h' réki Janes pelá; omíval s' vodo v' spómín jih je de Bóg jih hózhe od njih gréhov ozhístiti, to je, od húdiga, kar so dosdaj stórtli. Tému se je réklo: *Kershováti*; sa to so ga Janesa kerstnika imenvali.

Jesus kersben.

Tuli Jesu' se pride k' Janesu kerstiti. Janes ga prezej sposna, de je svelizhar, kuiriga je dosdaj osnanval. Rézhe Jesulu:

Ti ne potrebuješ kersta; ti moreš mene kerstiti ki sin gréšnik. Jesus pa ne jenja, mogel je s' njim v' Jordan stopiti in ga kerstiti. Kadar spet is reke prideta, se nebela zhaštica odpró, golóbjá podóba perpláva na Jesusa svíškama, in velizhástvo bôshje se is néba ogláfi: *Moj ljubi sin je ta, ki imam svoje dopadajenje nad njim.*

Te beséde spet poterdijo, kar je angel Mariji osnánil, de je Jesus Narvíhiga, to je, bôshji sín.

Jesus gré v' púshavo.

Od tód gré Jesus v' púshavo, to ie, v' samóten kraj, kjer ni bilo ljudi. Ondi per pokóju móli Boga svojiga ozhera, in se pogovárja po kar ga je na svet pošlál, kakó de bo med ljudmi shível, jih s' úkam in svojim isglédam Boga sposnati in zhaštiti, in prav délati napeloval, splòh, kaj de bo storil in terpel, de ljudi svelízha po bôshjimu naménu. Šhtírdeset dní prebije, de ne jé in ne pije, ker je vsiga mánjkalo v' púshávi; pa mózh bôshja ga okrepzháva.

Jesus uzbi in dela zbudesbe.

Jesus prishevshi na dan is púshávo, si brúmnih mósh pervsáme. Isvóli si jih to je, prijátle in shólarje, de mu drúhino

délajo, de vídijo, kakó shiví in kaj storí, in shlíshijo, kaj uzhlí. S' témi gré Jesus po obljúbleni deshèli. Hòdil je od krája do krája, in uzhlí v' shólah, po híshah, na pólju. Nikólj ni bilo slíshati táziga uzheníka, ktíri bi takó lepó in krepkó od Bogá govóril. Pa tudi táke déla je délal, de so vsi ljudjé stermeíli. Povsót, kámor pride je betèshne in bòlne sdrávlal. Ni potreboval nè zháfa, nè sdravíl, ki vrázhi ali sdravívzi s' njimi sdravijo kar dotáknil se jih je, in rékel besédo. Takó, postávim, ga je nekdo frézhah, ki je she slép na svét prishel. Jesus pljúne na tlá, naprávi nekóljko bláta, in pomáshe slépzú ozhlí. Pòjdi, mu rézhe, in vmí se; in spregledal je. Glúshzu, ki je bil tudi mútast, se Jesus vshél dotákne in prezej je slíshal in vsè gládko govóril. Vodenízhniga príme s' roko, in na méstu je bil sdráv. Eden je imel góbe (to je neosdravliv in nalesliv operh). Jesus stégne roko proti njemu, in rézhe: Bódi ozhíshen! in bil je ozhíshen. Desètim drúgim gobóvim Jesus rézhe: Pòjte, in skáshite se duhóvnam, de ste zhísti. In gredej so jim lúski odpadli. Stótnik ga je sa svojiga hlápza pròsil, ki je domá bolán leshal; èn drúgi shláhten gospód sa svojiga slúha. Jesus rézhe: Vslíshana bódi pròshnja. Kádar domu prídeta, nájdeta sdráviga vsáki svojiga bolníka. Neka

shèna je merlizhna v' pòsteli leshála. Jesus jo príme sa róko, vstala je, in njemu in njegovim uzhénzam stregla je. Nekdó je imel vfušhèno roko. Kar istégniti mu jo rézhe. Eden je bil sklúzhen po vñih údih; na pòsteli ga pernesèjo. Jesus mu vkashe: Vstani, vsàmi svojo pòstelo, in domú idi. Kar sгодí se. Enimu drúgimu, trideset lét je leshal bolán, in se kar ganíti in mògel, je Jesus pomágal rávno takó. Ena sheníza je iméla bolésen dvánájt lét. Vse svoje premoshènje je vrázham ali sdravívzam rasdála, pa pomágati ji ni mògel nobèden. Per ti prízhi pa, ki se dotákne Jesufoviga oblazhíla, je sdrava.

Takó je osdravlovàl Jesus vsè, kàmor je príhel. Po zéli deshèli je bilo to govorjèno, in od vñih strani so bolníke in betèshne k' njemu vodíli.

Tudi mertve je Jesus k' shivlènju obúdoval. Merlizha je frézhal. Bil je mladénizh, ki so ga pokopat nèsli. Dotákne se pár, in rézhe: Rèzhem ti, mladénezh vstaní! Sdajzi je vstál, in Jesus ga pelá sa róko k' njegoví máteri, ki je sa pogrèbam shla.

En drújikrat je ko déklizi poklízan. Je bila vmerla, in so sa pogrèb perpravláli. Jesus gré v' hràm, ki je bil merlizh v' njemu sa róko jo príme, in obudí lóhka, kakor de bi se bila is spánja prebudíla.

Lazar, takó je bilo brúmuimu móshu imé, je bil she tštrí dní v' gróbu, in je she zhóhnil. Jesus gré do gróba, rězhe kamen odvaliti, in saklízhe: Lazar, vùn pòjdi! Sdajzi je vstal in prishel sdrav in vesel.

Šhè nikólj niso ljudjé takih dél vídili? zhudíli so se: Kako, pravijo, móre zhłovek kaj táziga storíti, zhe mu Bóg ne dá mozhí? Jesus je gotóvo od Boga poslán! Povsót hódijo sa njím; tudi drugi, to slíshati, k' njemu v' trópah vró. Kadar pa je vídil tóljko ljudí okolj sebe, jih uzhlí.

Enkrat jih je bilo štrí jésare per njemu bres shén in otrók: trí dní ga poslúshajo. Bilo je v' pušhávi, kjer niso iméli nízhe jésti. Jesus vídi, de oprédejo po póti, zhe jih teshé spustí. Prálha ívoje uzhenze: Kóljko kruhov imate? Odgovore: sedem, in nektíre ríbize. Jesus jih vsáme, sahváli Boga, in našti s' njimi zélo lázhno mnóshizo. Pa she pólnih sedem jérbašov ostane droblanzov. En drújikrat Jesus našti ravno takó okolj pét jésarov mósh, in od pét jezhménovih kruhov in dvéh ríb je ostálo dvanájst pólnih jérbašov.

Enkrat se Jesus pela v' zhólnu zhes jésar. Vstal je sílen vihár; valóvi hózhjo zhólno sdajsdaj pokríti. Jesus spí per míu. Uzhénzi ga sbudé: Gotpód, pomágaj nam

poginamo! Jesus odgovori: Kakó se mó-
rete báti káj táziga, ki sim jes per val?
Se íklóne; in isprostrè roko, de naj se
vléshe viháar; in kákor bi s' ozhmí crenil,
je vtíhnil. Vti fo rekli, kar jih je v' zhól-
nn: Kdó je ta, de mu je viháar in mórje
pokórno?

Zhlòvek pázh ne móre nízhtáziga sto-
rti; Bóg pa sámóre vfè, kar ljudje ne
mórejo. On je dál Jesusu mózh táke zhú-
deshe delati, sa to, de bi ljudje sposná-
li, de ga je Bóg poslal pomagat, v' zhé-
mur nobèn zhlòvek pomagáti ne móre:
de Jesus, ktíri je takó ljudém pomágal,
tudi gotóvo ne bo nízhtáziga uzhlí,
svúnaj kar je bòshje, réf, in dòbro. To
je rékel Jesus na rávnoft: Bóg je ljudi ta-
ko ljubil, de je svojiga fina na svét poslal, de bi
bili svélizhani vsi, kar jih njegóv úk na - se vsáme,
in v' djánju spolni,

II.

JESUS NAS BOGA UZHI, IN NASHE
DOLSHNOSTI DO NJEGA.

Bog.

Nar pervo, kar se is Jesusoviga nauka
uzhimo, je Bogá práv sposnati: kdo je;
kaki proti nam; kaj je dosdaj sa naš
storil, in kaj dalaj s' nami míli Ga takó
sposnávhi se veselimo, de imamo Bogá,
ktíri tolikaj samóre, in takó dobro s' na-
mi míli; hválimo se mu, va-nj úpamo,
ljúbimo ga, in storimó vse, kar je fréz-
niga sa naš, is ljubésni do niego. Tórej
právi Jesus: *To storí ljudi frézne, de tebe
sposnájo, ediniga práviga Bogá.*

Bog je dub.

Bogá ne móremo s' ozhmí víditi, nè
kakor zhlóvéka sposnati, ker nima te-
léia po naše. Bóg je ráko bitje, kakor
naša duša. Ona v' naš shiví, gíba teló,
zhúti, se savéda, míli in hózhe. Ne ví-
dimo je nè; pa is tiga, kar v' teléu dé-
la, sposnámo, de je. De jo od trúpla
lòzhimo. jo imenùjemo Jéh. Táko bitje
je tudi Bóg! Jesus to na rávnoft uzhí:

Bóg je dúb — pa neskònzžno shlahtnéjshi kakor naša dušha. Dajmo nekóljko premílliti ta raslòzhjk.

Bog je vezhen.

Mí smo prishli she le pred nektírimi létmi na svét, takrat je naša dušha je-la v' trúplu biti in shivéti. Bóg pa se ni nikóli tako saz hél. Bil je she pred svétam in pred vtimi rezhmí; bil je pred vsim zháfam vsihdar, tému se právi: Bóg je vezhen, od vékomaj. Pa bo tudi bres kónza vékomaj. Bog je pervi in sádni. Preden je bil svét vstváren, je ón od vékomaj.

Bóg je sám od sebe vékomaj.

Mí nismo mógli sami od sebe biti, in shivéti saz héti; she ohrániti si ne móremo shivlénja, ki ga she imamo. Bóg nam je shivlénje dál, in ón nam ga ohráni; edín dúh je ón, ktíri od vékomaj sám is sebe shivi, in je. Sám ón nikógar ne potrebúje, ker dája ón sám shivlénje in sápo vsim.

Bog je vsigaprizbijòzh.

Nášha dušha prebiva v' telésu; dokler je v' njemu, samóre le na timu kraju biti ali na unimu, kjer je trúplo. Bóg

je brestelésen, zhiš dúb; satoraj ni omejen s' nobenim krajam. Po zélinu lvetu je nevidno povsót vprízho, timu se pravi: *Bóg je vsigaprizhijózh. Kám bózhem iti, de ne bo tebe óndi? kám beshati, de bi me ti ne vidil?*

Bog vse vé.

Dusha vé le tóljko, kóljkor je vidila, skútila in se nauzhiła od tístiga zháta, kar shiví, in v' tístih krajih, kjer je bila; is tiga túdi lóhka nekaj maliga prevídi. Bóg je od vékomaj. Je tedaj bil, in je védno povsót prizhijózh; torej je vidil in posná vse, kar je bilo, in je, in prevídi vse, kar bo. Vé tedaj vse pretékle, prizhijózhe in prihóčne rezhi. timu se pravi: *Bóg je vsigaveden. Pred njim ni nizh skrítiga; vse je gólo in rasodéto njegovim ózhém.*

Bog je vsigamogozhen.

Dusha samore v' truplu le málo storíti. Smíraj potrebúje kakih rezhi, ktirih ne móre láma napráviti, ali naredíti, zhe jih she ni. Bóg samóre s' svojo vóljo vse storíti bres de bi kaj sráven potrebovál. Hózhe; to naj se sgodí, to naj bo, in sgodí se; na énkrate je, kar, in kakor ón hózhe. Nekadaj ni bilo vsiga tiga nizh, kar je sdaj. Bóg je hótel, de naj bo nebo in sémľa, in bilo je obóje. *Usigamogozhen*

je òn, vstváriti samóre, kar kòl hózhe.
Rézhe, in sgodí je sapové, in je shé.

Bog je neskonzbnó moder.

Ljudjé si vedó szèr marskaj korístniga ali prídniiga ismílití in storítí, èden to, èden úno. Dòstikrat ménio, Bóg vé, kakó dè ezh so vmétnost dognáli! Pa pogléjmo, kaj je Bóg vstvárití! Poglégjmo nebó, kakó velíko je in lepó! velizhastvo bòshje na njemu! Premílimo sònze, srak, sèmló, selja in drúge stvarí bres shtevíla, zhimú so, in kakó zhúdnó so nárejène v fáká sa to, sa kar je! *Neskonzbnó moder réf je Bóg, ki je védel vñe takó smílití in náprávití. Kakó velíke in mnòge so tvoje déla! Vse si jih módro narédil. Sèmla je polna tvoje dobróte.*

Bog je neskonzbnó dobróten.

Bóg je vse takó náprávil, kakor je bilo sa shíve stvarí, de prebivajo, korístno in potrebno. Djal náš je ljudí na sèmló, in veléli smo, de na nji shívimo. Djal pa tudi je shívál bres shtevíla nanjo. Dòsti imajo prostóra sráven náš; rávno sa to ker shivé, nam tóljka loshej pomagájo in bushijo, in délajo nam obílníshí velélje. Dòstikrat vse vélele jih vidimo. Ker so shivé in zhútiyo, so tudi òne deléshne, kar je dòbriga na svétu.

Bóg jim dá shívesh o právimu zhásvu; nasiti s' obilnostjo vsako stvar.

Slasti pa dobróte vshívamo mí ljudjé. Mí ne shívimo, ne jémo in ne pijemo le samó, kakor shívina; nam je Bóg dal tudi úm, de lóhka sposnámo, kai je dóbriga in lépiga, in vémo zéuiti vñe to; de le nad njegovimi stvarmi rasgledújejo, de lóhka pomílimo: Od kóde pride to? — Samó od sebe nè. Ljudje tudi ne morejo nizh táziga storiti — Bóg vñigamogózhni je stvaril vñe to. On je svet takó naredil, in naš ljudi na - nj djái, de délo njegovih rok, nebo, mésez in svésde premishlájemo. — Kogá je zhlóvek, de si Bóg spomni na - nj? de ga ohdá s' táko zhaštjó?

Bóg nam je dal sato smóshnost vse takó premishlováti, de sposnámo, de smo sami, in vse, kar dóbriga imamo, od njega. Veselí naj naš to, in míliti móremo: res Bóg nam je sílno dóber! Eden je dóber, je djál Kristus, in ta je Bóg. Bóg hózhe, de bi njegóvo dobroto, in svojiga ljubiga ozheta nad njim sposnali, de bi ga po otrózhje ljubili kakor otrózi njegovi. Bóg je moj, in vas vsih ljudi ózbe, je rékel Jesus.

V' Boga upati.

Bóg dosdaj nam tóliko dobrót skasávshi, nam jih bo skasoval tudi sa napréj.

Šaj mu je lóhka; vsigamogózhén je, samó hozhe naj. Švesti pa smo si, de tudi hózhe, ker je naš vel dóber ózhe. Sane-
 sti se tedaj í nemo, de nam bo dajál shé
 dálej, kar je dobro sa naš. Timu se prá-
 vi: *úpati*. Bóg naš je dosdaj tudi od sléga
 obvarval, in bo naš shé sa napréj. Véno
 je per naš, in vé, kaj bi se nam sgodíti
 vtegnílo. Ljúbi naš, in svésti smo si, de
 odverne vse po ozhétovo od naš, kar se
 nam sgotíti ne smé. Jesus úzbi to prav
 lepó: *Vasbi lasje, právi, so vasjhtéti vsi de
 vam ne páde nobéden is gláve bres volje vašhiga
 nebejhkiga ozhéta.*

Slégi so isvirki boshje dobrote.

Navádni slégi, ali navádne nesrézhe
 isvirajo is sgot korístne (núzne) sostáve
 sveá. — Kakó dóbro postávim je sa naš,
 de léč gorí? Pa rávno to storí, de vzha-
 si tudi híšhe, váší pogoré. Kakó dóbro
 je sa naš, de je vóda tekózha? Pa jih
 lóhka tudi dósti vtóne v' nji. Kakó pri-
 jétna in mnóga jedí zéna je vústih? Pa
 tudi velíko jih sapelá, de se objedó.
 Rávno taka je per vsih drúgih rezhéh.
 Jim hózhe Bóg vséti njih dóbro lastnóst,
 de si níhzhér ne bo shkódoval s' njimi?
 — Takó bi všè dóbro pogínílo. Jesus dá
 lépo príliko in právi: *Gospodár ni pústil svojim*

blápszam smed ps'entze plevéla populiti, de niso s' plevélam vréd tudi dóbriga jémena poruváli.

Vézhi déla slégov in nesrézh bi se lóhka ogníli, ki bi se uzhíli práv úmni in dóbri biti. Bóg nas poduzhuje po stárisih po drujih dóbrih ljudéh, in svarí nas pred tim in únim. Tudi úm nam je dál, de samí lóhka spásimo in oflédimo, kaj in kakó je kaj shkodlivo, in de se varjemo lóhka. Zhe pa nózhemo poslúshati stárisov, duhónov in uzhenkov, zhe se varvati nózhemo, si marškrtíri slég márkako nesrézho samí nakóplemo. Uzhi nó. se sléga is bolezhíne. Tudi to je dóstikrat dóbro sa nas, svoje nápake obshalújemo, in drugizh smo úmnishi in bóljsi. Pa tudi drugim pomága to, nas isgléd jih velíkrat spámetje.

Sdravílo je szér grenko, pa bolník ga rád vshíva, zhe ga osdrávi. Takó, zhe nas pobó jiha, smemo rudi kaj húdiga rádi prenésti. Poletno vrezhíno rádi terpimó, ki nam shíto in sadje sorí. Rávnó takó práv je vóljno prenésti tudi drúge zsháve, ki jih Bóg perpuští, de velíko dóbriga ohráni. Rešntza je! Bóg míl'li dóbro s' nami tudi takrat, kádar nam kaj húdiga naklone. Sanésti se smemo na nj, in vóljno prevséti is njegovih rok.

Poprijemba.

Povsamimo sdaj, kar smo se do sih mál od Boga nauzhíli. Bóg je edin, vézben, ktíri je in shíví bres sazhé ka od vékomaj sám is tebe. Bóg je vsigamogozben, ki je nebó in semlo in vlè, kar je, s' svojo vóljo vstváril. Bóg je nar modréjšhi, dóbro in korístno je vse vrávnal in tostavil. Dúb je Bóg, vsiga prizhivózh, vsigaveden, nevídama povlót je in vlè vé in naréja. Njemu je tréba rézhi: Od tebe je vlè, obstoji vlè, t' si zhes vse Gospód nar visbi! O Bóg, kdo ti je enák! To Jesus uzhi: Boga meli svojiga gospóda, in njemu slúshi sámimu.

Veseli bodimo Boga.

Zhe dálej premislímo, de je Bóg tudi naš vstváril, in ta svét nam na prebiválthe perprávil; de je vse od njega, kar dóbriga vshívamo; de odverne tudi slég in nefrézho kóljkor je tréba, in v' dóbro obrázha; slásti pa, de nam je mozh dál njega sposnáti, svojiga nar bóls'higa ozhéta, zhe vse to premislímo: veselí móremo biti svojiga Boga, in ljubíti ga zhes vlè! To uzhi Jesus: Liubi Boga svojiga gospóda is zéliga svojiga serza, is zele svoje dáshbe, is zéliga úma, in is zele svoje mozhi.

Molituv je Bogu vshez.

Zhe Boga v' mislih ogovòrimo: Ozhe nebelhki! per meni ti, in vesh, kaj s' teboj govorim salvaim se ti, de si mi bil do sih mal takó dober. Prosim te, skasuj mi she dalje svoje dobrote, in odverni koljkor ti dopade, sleg in nesrezho od mene Persadeti si hozhem vso skerb, in biti tvoj dober otrok i. t. d. Zhe takó s' Bogam govòrimo v' brumnih mislih, to je, poboshno, timu se pravi: *moliti*. To Bogu slo dopade. Uzhimo se takó vezhkrat na - nj misliti, Boga veselí biti, ferzhnej ga ljubiti, in mu smiraj bol dopasti. Tudi boshni in brumnihi ljudje bomo in Bog nam lohka vezh dobriga skashe.

Molituv more prava biti.

Tudi Jesus sam je rad molil. Shel je rad v' samóne kraje, de je svojiga nebelhki ozheta samiga pred ozhmí imel. Velikrat pa je molil tudi prizho ljudi, in dajal jim isgled in nauk, kakó je treba moliti, de Bog molituv vsíhi. Rékel je Nar poprej bodite brumni in dobri, kakor val' uzhim. potlej prosite nebelhki ozheta. Dal vam ho gotúvo, kar ga bote prosili. Nizh dobriga mu ni nemogozhe, in se silo dober ozhe, rad sturi dobro svojim otrokam.

Molituv more serzbna biti.

Bóg pa per molítvi ne gléda úst, kár rezhe mo; Bóg gléda v' serze, kar od njega v' serzu mílímó in shélímó, in káko sa úpanje va njimámo. Bog je dúh, právi Jesus, v' dúhu, to je, s' mílímí in sheljami svoje duhe, in v' vejnízi ga moremo moliti. Zne samó s' ústmi molimo, sráven pa mílímó kaj drújiga, ni práva molituv; ker serze ni sdrúshero s' tístim, kar govorimo. Od tákih právi Jesus, de Bóg s' sbnáblí zbasté, njih serze pa je délezb od njega.

Molituv naj more v' bosbjo voljo isrozbiti.

Tudi móremo per molítvi glédati, kaj próimo. Velíkrat ménimo, to in uno bi bilo prav dóbno sa naj; pa nebéshki ózhe vé, de bi to nápek oberníli, de bi nam shkódvalo. Kakó naj hózhe vflíhati, zhe ga kaj táziga próimo? Bo kól máci dala ívitel ójster nòsh ívojimu otròku, de naj si igrá s' njim? Ali, kakor Jesus právi: zhe otrók svojiga ozbeta ribo prósi, mu bo le kázbo dál? Zne shélímó kaj táziga, kar je famo na sebi ízér dóbno, po okóljshinah pa tudi lóka shkódlívo, móremo moliti takó. Ozhe nebéshki, zhe mi je korístno, mi daj, zhe pa ne, mi daj kaj bólihiga sa to. Timu ie

právi: s' isrozhénjam v' bòshjo vóljo molíti, in káshe právo saúpanje v' Bogá.

Sa kaj moliti: Ozbe nasb.

Jesus je bil enkrat próshen od svojih uzhénzov, de naj jih mòliti uzhi. Jim reze, takó molíte: *Ozbe nasb*, kir si v' nebésih, vsigamogózhen, nar dobrótlivih Bog! *Posvezheno bodi tvoje ime*, o, de bi sposnau poviót nad tebo vshiga gospóda in ozheta vsih ljudi, de bil zhelhén poviót, in od vsih. *Prídi k' nam tvoje kraléstvo*, frézha, ki si nam jo naménil po Jesusovim nauku: *Sgodi se tvoja vólja*, kar tebi dopade, kákor v' nebésih tako na sémlí; vse ravnásh práv, vse práv gospodárisih, vsiga smo vóljni, v' vsih rezhéh se ti isrozhimo, kar in kakor oberneš s' nami. *Daj nam dānsi nasb vsakdanji krúh*, vse, kar potrebújemo ohránit tvoje shivlénje; sajtro te bomo spet profíli. *In odpústi nam nashe dólge*, persanési nam nashe smóte in nápake, kákor tudi mi odpúshamo svojim dolshnikam, ki so nam kaj shaliga storíli. *In ne vpéli nas v' skushnjávo*, obvári nas od prevelíkih tesháv ali váb v' húdo; temuzh réshj nas od sléga, odverni po tvoji ozhétovi dobróti vse, kar nam shkódvati vtégne na dúsh in telésu *Amen*, vsi íhi nashe próshnjo.

Lepa molítuv je to, zhe jo prav premíllimo in umémo. Vse lepe rezhí sa-

popáde v' sebi, ki premóremo Bogá sa-
nje prófiti, in stáven tega je takó krát-
ka. Jesuf je na rávnoft uzhíl: *De naj nikar*
ne délamó veliko besedi per molitvi; nebéshki ozhe
vé she popred, kaj potrebújemo in rad da. Tó-
rej ni treba dólghih próhujá, de bi ga
omajáli.

Memo molítve je delati treba.

Tudi svúnaj molítve móremo veliko
drúsiga dobriga storíti, postávim: se u-
zhíti, délati, in vézh tákih rezhi. Ne
bilo bi práv, in ne móglo bi dopásti Bo-
gú, ki bi hòtli to savolo molítve opuštíti.
Oprávimo pobòshno svojo molítuv sjútraj;
epóldne, in svézher, pòtlej déljajmo s'
prídám zhes dán, in med délam míslimo
vézhkrat na Bogá: Ozhe nebéshki, do-
páde ti, de se rad uzhím, de prídno dé-
lam. Daj, de mi pójde po frezhi od rók
i. t. d. To so táke krátke molítve, które
Bogú dopádejo. Ob nedélah in prásnikih,
ktéri so pobòshnosti posébnó posvezhèni,
se spodóbi, de tudi vézh mólimo.

Kar prófimo, si moremo persadevati.

Shè ena gré, de bode Bóg našho molí-
tuv vflíthoval. Ne le Boga prófiti, tudi
samí si moremo persadevati, samí s' svojo
prídnoftjo, skerbjo in vmétnoftjo iskati

kar je mogózhe, sámí storíi in oprávití.
Kdor tîga ne storí, je léna njegóva mo-
lituv. Pergóvor pa je: *Komárat, in Bóg ti
do pomágal.* Bóg je vse takó na tvetu vrav-
nal, de je delati potreba, in *Jesuf* naí je
to s' besédo in djánjam uzhíi. Isgledov
nate!

*Kdor rasvetlénje prosi, more boshjo besé-
do poslušati.*

Nar pervá in nar shlahtnejshi rézh,
sa ktíro moremo Bogá prótiti, je, de bi
nam dal práv brúnni in dòbri biti. Sra-
ven tîga pa móremo rádi na njmíliti,
ga veléti biti, ga is serza ljúbíti in mu
dopasti sheleti. De se téga nauzhimo,
móremo rádi od Bogá govoríti in tako
govorjénje poslúshati, tudi míliti pogó-
sto, kaj vle je Bóg storil, in kako de
naí ljubi. Takó je bil *Jesuf* úka shelen
she osròk in mladénizh, in na rávnost je
djál: *Kdor je is Bogá, posblúsha boshjo besédo,*
to je, poslúsha rád in svestó náuk od
Bogá. Zhe ne posnémamo *Jesuf*oviga is-
gleda, molímo dokler hózhemo: Bóg nam
ne bo nígdar dal brúnnim biti, zhe bi
sámí skerbí nimámo.

Zhe Bogá úka prósmo, se moremo uzbití.

Zhe prólîmo Bogá, de bi nam dal se

v' shóli in per keršhanskimu nauku práv pridno uzhíti, in enkrat práv pámetnim biti, kaj móremo itoríti? — Radi móremo v' shólo in h' keršhanskimu nauku hodíti, tam práv pásni biti na vse, kar gospód pravijo, in káshejo, se v' bránju, pilánju, rájtanju, i. t. d. terdno váditi. Takó móremo tudi pótlej rávhati, kadar vézh ne hódimo v' shólo; pásni móremo biti per sléherni perlóshnosti na vse, kar pámetni ljudjé govóre in stóre; radi móremo poslušhati nauke, ktíre nam dajo; bráti dobre búkve, ki jih dóbimo, bráno premísliti, in si takó sturíti persadévati. To so táki perpomózhki, ktírih se je tréba prijéti zhe hoznemo, de nam Bóg dá pámet in modróst.

Zbe ga prosimo sdravje, shivimo po tem.

Zhe mólimo sa sdrávje in dólgo shiv. lenje, ga móremo tudi varvati sámí, ne smemo se bres pomíslíka, she manj pa preshéno in bres potrebe v' nevarnosti spulhati. Vézhi del shkódjemo sámí sdrávju, ker ob nezhásu jemo in pijemo, ki nimó nè lázhni nè shéni; prepáhnemo si shelódez, vpijánimo se s' móžhnimi pijázhami, prenáglo ohládimo. kadar smo vrózhi, savrèmo si krí, katimò jo s' jeso, shálostjo ali s' prevelíkim veléltjam i. t. d.

Pòtlej Bogá saftónj prófimo, de naj nam sdrávje ohráni, zhe ga samí kasimo.

Štárisbi in drúgi dóbri ljudje škerbé radi sa naše sdrávje. Prepovedó nam, opomínjajo naí, zhe kaj vídijo, kar mu je škodlivo. Tórej se ni nikóli dobro škrívati pred njimi, in pozheti kaj na škrívaniu. Sdí naj se nam tudi veľélo ali igrázha, šzháfama vtégne škódvati, naí pred, ali pòtlej v' húdo bolésen perprávití, in biú tudi pred Bógam veľik gréh. De naí Bóg tígá obvárje, níkarimo zlo nízh ne štoríno. kar bi štárisbi ne sméli védití, ali zhèfar bi naí bilo fram pred drúgimi ljudmi. Jesuí je bolníka, ktírígá je osdrávil, opomínjal. Ne gréšbi po síh málo vézh, de se ti káj búšbígá ne sgodí.

Zbe Bogá sa shívesh prófimo, moremo

delati.

Dobrótliivi Bóg naí je takó vštívaril, de ne móremo bres jédi in pijázhe shívéti. Tudi ne najdújemo shívesha takó kakor shivína. Zhe sémle terdno ne obdelújemo, ne gnòjimo, ne okopávamo, ne oblévamo s' shítam, gráham, répo i t. d. prófimo saftónj Boga; nízh nam ne isráse. Tudi nam híšhe šhe ne stojé, in na shívòtu nam ne rásejo nè peréfa nè koshúhi. Zhe hózhemo pod štrého prebívati,

in oblézheni biti, móremo glédati, de si híšhe postávimo, in obtazhílo omíflimo Rávno táka je per drujih rezhéh, ktírih potrebujemo.

Nam k' prídru je délo Bog postavil.

To je od Bógá prav módro takó narejéno, de tje v' en dán ne shívimo kakor shivína, bres premíflika, bres škerbí. Bóg je hòtel, de móremo mífliti, kakó bi si, kar je mogózhe, sami pomagáli, kar nam je potrebno in prídno, sami perprávilí sami perdoblí, kar nam déla shivlénje prijétno. Takó so snájdli ljudje pòljško delo, shivínško réjo, in tavshent drujih rokodélstuv in vmétalnost, in vézh ki so svojimu úmu persadéli, bòl ki so se mífliti vádili, pámetníhi so bili. V' nektírih krájih, kjer shívesh ljudém bres déla ráse, in kjer bres pohíštva in oblazhíla lóhha prebijejo, so sploh takó neúmni, de kómaj Bógá posnájo.

Veliko veselja imá délo.

Délo tudi nashe trúplo vterdi in nam sdrávje ohráni; polájsha kervin tók pošílah in iskájo zéliga shivóta; jéd in pijázha nam díshí, tékne; tudi bólski

pozihívamo, in spimo po delu Pòljsko de-
lo je práv nalash sa to Oprávla se pod
zhístim nébesam, sdráve sémliske in sél-
shine isdíshke per niemu v' sé ferkamo;
lépo nebó glédamo in kráje, ki se védno
spreménjajo pred nami; veseló tízhje
pétje slíshimo lonzhni shá ki naš g'éjejo;
véter, ténza, dešh naš hladé; zlo ger-
dó vrème, in mrás in vrozhína nam trup-
lo pokrepzhájo; kósha je terdna, bárva
sagorela, in sdráva Kakó mehkúshni in
blédi so mestnáne próti nam!

Per igrázhah se nam sálo sdí, zhe se
práv prettélemo, zhe tékamo in sházhe-
mo Tú díhtimo, in se pòrimo in smo
velíkrat bòl trúdni, kakòr bi bili prish-
li is tèshkiga déla; pa ne sménimo se sa
to. Rávno takó naš lóhka tudi vperánje
per delu veselí, zhe rádi délamo. Délo
pázh ne vpéha in ne vtrúdi takó, kakor
plés in ígra Slásti zhe se déla práv na-
úzhimo, de vémo prevdáríti, in se ga
periózhno in terdno lotíti. je trúda na-
pól mánj. Zhe she verh tiga pomíslimo,
kóljko dá práda in dobízhka vřako délo,
naš grósno obudí to.

Tudi Jesus delo perporózba.

Jesus je v' svojih prídigah in naukih
rád od prídnih in bršhtnih delavzov isglé-
de jemál: sdaj od kméta ktíri je svojo

přhenizo lepó ozhístil , předen je jo v-
 řjal , sdaj od vertnárja , ktíri je terdno
 gnojíl nerodovítnimu figovimu dervésu ;
 sdaj od gospodínje , ktíra móko práv
 s' kválam vméši , de gre testó lepó na-
 rét , de ráhel dóber krùh ; sdaj od gospo-
 dárja ktíri sgódaj vřtáne , de najme dé-
 lavze v' svoj nógrad , in svarí tíste . ki
 jih najde postópati : *Kaj stójte túka? bras dela?*
póste v' moj nógrad , in ři kaj saslušite — Ni
 bila Jesuřova míel s' tákimi isgledi tudi
 délo perporózhati ?

Přidnivi Bog pomaga.

Ktíti rádi in úmno délajo , jim Jesuř
 oblubi , de jim Bog ne bo nikólj per-
 krátil potrebniga shívesha , de bodo s' bõsh-
 jo pomozhjó vselej lóhka is-hajáli : *Poglejte ,*
právi , vrabze in druge tizbe : ne délajo , ne
õrjejo , ne řejejo , in nebeshki õzbe jih vender ohráni .
Poglejte límbarje in vse róshe po trávníkih : ne řhi-
vajo , ne předejo , in jo vender takó lepó oblezhene!
 — *Niste vi ljudje vèzh od njih ? Bóg nam je*
 dál úm , de snámo pólje obdeluvati , řjati ,
 shéti , in v' řkéden pospráviti , shívati
 in přéřti ; pa bi nam shívesh krátil , ali
 kar řhe řzèr potrebújemo , zhe ře úmno
 in přídno sa-nj trúdimo ?

Vídimo samí lóhka , kakò je Bóg mí-
 lostiv per délu naših řtarířov , kó jko

jim dá srásti vsáko léto na polju, ki ga obdelújejo. Kakor je Jesus nektíre blebe krúha pomnoshil, de je bilo nekóljko jesarov láznih nasítenih, in ostálo the droblánzov télko jérbofov je takó Bóg tudi pomnoshi majhino lenena. de shívimo zélo léto od njéga. Zhe dóbro gospodárimo, nam the kaj ostáne. Zhe stárisi perhránijo vsak dan le káko stvárizo shíta, gráha, lézhe, jájz, kuretníne in shivíne, ki jo redé, mléka, málla i. t. d. kóljko se lóhka nabère zelo léto? — Ga je tristo, pét in shédelet dní!

Kar stárisi perhránijo, lóhka prodájo, de dnárjov ikúpijo. Vseskosi jim jih je tréba, de omíllijo, kar mánjka híshniga, kúhinjskiga in póljskiga oródja; oblazhíla i. t. d. Zhe príde tózha, huda létina; shivínka bolésen, ógeni, ali kakshina druga potreba, si lóhka sa nje kaj kúpijo, pomágajo si. Pá tudi starájo se stárisi, in ne bodo mógli smíraj takó delatj in skerbéti, sa svojo stárost tedaj na strán morejo kaj djáti. Mí sami podrásemo izhálama, in stárisi nas hózhejo na kakshino domazhijo perprávití, ali nam hísho, njivo, nekéljko shivíne kupíti in dnárjov sebój dáti, de imamo kaj v'rokah, ki sazhnemo; timu se právi, *stárisi nas hózhejo oddelíti, nam dóto dáti* Jim nitmo dólshui gospodarit pomágati in várvatí?

Varvati smemo, stiskávuzi nè biti.

Zhe se sdaj per stárisnih téga úz imo in naváximo, vtégnemo enkrat sami sa se dóbri gospodárji biti, in si opomòzhi. Pa predélezh tudi ne imemo mahúti. Nektèri ljudé se nikóli ne najedó, ne napijejo in ne naspé; imraj so polni nepokója in skerbí, de bi le vezh na kúp správilí. Táki se lákomneshi in skópzi imenujejo. Táki, právi Jesus, *ne mórejo nikoli po Bògu svézhni biti, ker svoje serze na dnárje in blagótvésijo. Kaj jim pomága, de jim Bóg svoje darí podelí, òni pa jih ne vshívajo? Nevúmnesbí! kadar enkrat svoje skédne, s brámbe in moshne napólnijo, in po tim vmerjejo; kdo bo vshival, kar sapusté?*

Le táke rezhí smémo perhránvati, ki si jih lóhka perkrátimo. Kàka jéd ali pija-zha, postávim, je odvèzh, maríkadaj zlo shkodlíva. Jéd, deflíh je bóljí kúp, nasíti rávno takó, in je rávno takó sdráva kakor ktíra drúga. Víno in vól pokrepzhá zhlovéka, in déne le dóbno, zhe se strésno vshije; voda je pázh bóljíhi sa shéjo, in jo bòl ogasí. Nektèro sùkno na oblazhíla, nektera pertnína je bóljí kúp, in sráven tiga mozhnéji, nektera bárva mánj shíva, pa tólikaj stanovítíhi in pametníhi. Štáro oblazhílo, varvano, se zhlovéku dólgo zháfa lepó vdá i. t. d. Takó se dá per jédi, oblazhílu,

oródjú, ígrí in drúgim kratkozhasvanju márikaj perhráuti, bres zhesar ímo lóhka.

Tístiga pa, kar nam je potrébno in spodóbnó, si ne ímémó níz pertérgati. Pojíte naj nam postavim vsaki dán vse próti, ne vtérpimo naj níz djáti na strán, íaj právi Jesuí: *Ne skerbíte sa jútí, bodíte dovólni s' tóljkaí, kar vam Bóg vsák dán podelí. Bóg, ktíri vam je dál trúplo, tudi gotóvo ne bo perpústil, de bi vam potrébniga shívesha in oblazhíla smanjkoválo. Ker vam je tísto dál, kar je vézh, namrezh trúplo in shívlénje, vaí tudi ne bo pústil bres tístiga, kar je manj, kar potrebújete trúplo in shívlénje ohrániti. Skerbíte le, de bote práv brúmni in dóbri, de Bogú dopádete, vse drúgo vam bo naversheo.*

Tóljkaí je délavzov, ofobénikov, pôslov, síróv, in tákih vézh, ktíri so vbógih bíth. S' tístim íe shivé, kar íi próti saflúshíjo vsaki dán. Bóg jim dá sdrávje, mózh in rasúmnoít per délu. Zhe ío brúmni, poshténi, svestí, in délavni, íih drúgi ljúde rádi pod ítrého vsámejo, íim dájo káko opravílo, káko délo; vsaki dán íi lóhka téljko perdobé, kar potrebújejo. Nektíri ímájo íhe shéno in otróke sráven, poshténo íih preshivé; Bogú ío hvaleshni, in vézhi dél takó veseli, velíkrat veseli de bogatízi ne takó.

Délavniga zhlóveka ne bo konez nikoli.

Zhe sbolé, se postárajó ali so betéshni, de si ne mórejo vézh sámí pomagati, drugi dóbri ljudjé tkerbé sa - nje, is vsmílenja jim dájo vbógajme, de je dovólj sa njih shivesh. Ból ki je révesh pomózhi vréden, rájshi mu pomóre vřáki po tvojimu premoshénju. “Je bil védno brúmen in poshten, právi vřáki sám se je vperal, dokler je mógel, in pomágal délati je nam in drúgim; sdaj ki ne móre sám vézh, mu móremo mi pomagati.,, To réveshu práv príde, in vesél je lòhka, de ljudjé takó dóbri od njega mislijo.

Vřáziga veselí, zhe se govórí od njega: “Ta zhlóvek je brúmen in poshten, príden in vmétn délaviz, je ves lépiga sadershánja ;,, — zhe véjo le dóbri od njega povédati, nihzher nizh hudiga. Vří, kar jih to slíshi, so mu dóbri; vří se rádi s' njim pezhájo, vří so mu vdani; vří mu prijátli, in postréshejo mu v' zhímur mu mórejo. To naj sléherniga takó se sadershati pergánja, de bo imel dóbri imé per ljudéh: Dóbri imé je boljšbi od slatá in srebrá.

JESUSOV UK OD LJUBESNI DO BLISHNIGA.

Kaj je blishniga ljubiti.

Bóg ni stváril sámiga mène, dàl je tudi drúgim shivlénje, de so ljudjé kakor je, in djál jih je sráven mène na sémlo; on, ves nebélhki ózne lkerbí sa naí vse. Bóg tedaj hózhe, de shívimo s' veseljam na • nji skupaj; de, njegoví otrózi, eden s' drúgim po brátovsko, prijásno, ravnámo, se všiga sdershimo, kar pòkoj podíra, vse pa storimò, kar frézho strína. Timu se právi svojiga *blishniga ljubiti*. Drúga sapóved, právi Jesuś, je pervi enáka: *Ljúbi svojiga blishniga kakor sám sébe.*

Vse nas ljubesen uzbi.

Bóg je práv nalásh vse takó vpravná, de bi se ljubíli eden drújiga. Sa to nas je take vstváril, de se bòl veselimo, ki smo vkúp; de potrebújemo eden drújiga pomózhi, zhe hózhemo biti frézhi. Per ròjstvu se she to sazhnè. Bóg naí dá májhine otròke na svét; vèzh lét smo flábi in neúmni, de si mórémo pomágati. Štárisi so nam potrebni; rádi se nas podstópijo; lkerbé sa naí, délajo in trú-

dijo se, de perpravijo, kar potrebujemo. Kóljko s'kerbí in déla so imeli she s' nami? Kóljko nam she storíli, kar shivimo.

Kaki moremo do starishov biti.

Ker so nam tako dóbri stárisi, kakó bomo mí njem? Dáti jim níz ne móremo, nè délati sa-nje. Pa v' naši mozhí je; Sréti, kaj stárisham dopáde, in storíti s' veséljam; vse pa kar jim ni v' héz, oputíti glédati, ali jim ne móremo níz per njih opravílih perpomózhí; sdaj pozháfi se délati uzhíti, de bomo enkrat, kadar smo vézhi in mozhnéji, vmétnísi in prídni si sa délo; radi k' náuku hóditi in se terdno uzhíti; radi v' zérkvi biti, in pobòshno molíti i t. d. Takó se je Jesus sadershal, ki je majhin bil, de se od njega úzhimo do stárishov rávno táki bit,

Stárisham posébuo dopáde, zhe jih vbógamo radi. Vézhkrat nam prepovedó pozhéti kaj, kar bi naš, ali pa drúge vtegnílo nesrézhne ali hudòbne storíti. To je pázh dóbno; dóbno nam hózhejo, zhe naš tudi savolo tega strahujejo, de vézh kaj táziga ne stúimo. Vie, kar nam sapovedújejo, zíta, de bi bili pámetni, vmétni, prídni, brúmni, s' eno besédo, dóbri ljudjé. Táke naš imajo stárisi radi in vli dóbri ljudjé, dóbno

nam je, in nam bo. *Sposhtút ozhéta in máter,*
právi Jesul. *de bojh dólgo shivel, in de je si*
bo dobro godilo na sémli.

Kaki do domázbib.

Vézhi brátje in sèstre, hlápez in dékla pomágajo starisham domá in napólju delati, vñe opravljajo; tudi nam pride to prav. Stárji so, možnéji in úmnishi kakor mi; tudi rádi nas imajo, sa nas skerbé, velíko dòbriga nam skáshejo, zhe smo prijasni s' njimi. S' svojimi mízhkanimi bráti in sèstrami si lóhka igrámo, in velíko krackiga zháfa imamo; pa lepó móremo s' njimi ravnáti, jim nè nagájati, pa várpati, de le jim kaj sháliga ne sгодí. Take dòbre in prijasne, nas imajo rádi máli in velíki brátje, sèstre pòlli in vsi ljudjé.

Kaki do sblabte.

Ki bi naši starishi, velíki brátje in odráshene sèstre pomerl, shálostno bi bilo to! — kej bi pòtlej pomózh ikáli? Per déshzhiku, strízu, teti, bòtru. Vñelej so bili takó prijasni do nas, ko so k' nam prišli, ali pa ko smo jih obiskáli. Njim bi bilo bòl már sa nas, kakor drugim ljudem, várpati bi, kar bi nam starishi saputíli, vseli nas na dom, in skerbéti,

de bi se kaj uzhlí in lepó sadershali. Bi pa saflushíli to ljubésen, zhe bi jih mí ne ljubíli, in jim dopásti ne ífkáli?

Kaki do sosédov.

Zhe máteri krúha permánjka, ali zhe nimajo grabel, matíke ali kaj taziga h' komu póshlejo? Zhe hózhijo ózhe kaj teshkiga naloshiti, in mánjka ljudi, koga prófijo? Ki bi po nózhi tatjé lomli v' ríhho, ali pa se nakljúzhila kákfhina drúga nesrézhá, koga bi na pómozh klizali? — Šoléde. Vli ljudje po váši nam rádi kaj pošódijo, in rádi pomágajo, zhe so nam dòbri. Káki pa móremo biti, de nam bodo dòbri? kakó se jim perku-piti? Zhésa se móremo várвати? Zhe shélimo ljubésen od njih in pomózh, jih móremo tudi mí ljubíti, in pomágati jim, kóljkor nam je mogózhe.

Kaki do ptujib.

Ki bi jélo v' nashimu kráju goréti, kdó bi pomágal galíti? ki bi se naš kak húd pes, ali dívji vól v' blíshni váši lótil, kdó bi jih odpótil? Ozhe gredó nektír-krat délezh po deshéli; akó bi pót sgre-shíli, koga bi vprasháli? ko bi kam s' vó-am sadéli, ali pa se jim koló starlo, kdó bi jim pomágal odnáshati, ali pa

posódlil koló? ko bi kje sboléli, kdo bi se jih podstópil? — Mí tudi ne vémo, kám s'he pridemo, in kej bomo pomó-zhi ptújih ljudi potrebováli; tórej mó-remo pomágati tudi sléhernimu ptújimu, v' zhímur mu móremo.

Kakšbini moremo sploh biti do ljudi.

Jesul' uzhí to silno lepó; právi: *Vsè, kar bózhejh, de bi ti ljudié storili, stori tudi ti njim. Ti hózhezh, de bi bili drúgi prijásni in postréshni proti tebi; bodi tudi tí prija-sen in postrésh'n proti njim. Ti shelíh, de bi drúgi poshtèno, odkríto, in po právizí s' teboj ravnáli; ravnaj takó tudi s' njimi. Ti si vznáti v' tih ali úvih okó-ljshinah, kjer shelíh, de bi ti drúgi kaj posódlili, dòbro storili, pomagáli; stóri jim rávno takó. Takó bodo tvoji prijátli, in per drúg h perlóshnostih tudi tebi rádi pomagáli. S' kakorshino méro mérite, právi Jesul', s' táko se vam bo mérilo.*

Is kakšbniga serza in misli.

Bilu bi pa góla dobizhkarija, práсна lástna ljubésen kó bi le tístim dòbro delali, ki úpamo ípet kaj dòbriga od njih. To *stóré*, právi Jesul', *tudi gréshniki*. Shláhtníshí móremo rávnati, is dòbriga serza, tudi ktiri ne morejo poverniti, jim dòbro

delati. Takó je Jesus, ki je na sèmlí shível, vbógim pomagal; osdravlovál je bolníke, nalítoval tázhne, toláshil shálostne, in révníshí kó je nil kdo, vézhi mílost mu je shásal. Takó je tudi nam perporózhhal, vsmílení biti proti vbógim in framákam. Tudi kórez vóde vam bo nebéshki ózbe gotóvo povernil, ki je sájmete sbénimu.

Kaj moremo opustiti do ljudi.

Ravno takó uzhi Jesus ne storíti nobénimu nizh húdiga. Kar hózhejh, de bi je ti od drúgih sgodilo, tudi ti níkomur ne stori. Ti nímalh rad, de ti drúgi po shítu vósijo, shivíno po njemu pasejo, alí szèr kako shkódo storé; tedaj tudi tí drúgim téga ne stori. Ti nózhejh, de bi te drúgi golfáli, ti kaj predrago prodáli, alí te ganíli per kupzhiji; tórej tudi ti drúgim nizh táziga ne stori. Jesí te, zhe drugi kaj húdiga od tebe natolzújejo, radi poslúshajo, in med ljudi rasnáshajo; tudi tí tedaj níkomur kaj táziga ne stori. S' èno besédo, ti nozhejh, de bi te kdó, bodi kákor hózhe, rasshálil; tudi tedaj téga nobénimu ne stori.

Rassbalvshim nas moremo odpushati.

Svoje stárishe, bráte, sèstre, tovarshe ljubim; pa se mi vender permeri vzhá-

si, de jih s' zhém rasshalim. Sgodí se sdaj tje v' en dán, sdaj is svojo glávnosti, sdaj is neúmnošti. Pòtlej se klám, ko vídim, de jih to sháli in dráshi. Prósim jih, de naj mi ne samerijo prevèzh, temuzh odpusté. Zhe se tedaj drúgi mèni smótijo, ki me imajo izèr rádi, ali pa saj ne míslijo tak hudo, jim nisim dolshán túdi jes rad odpustiti? Uzhéniz je Jesusa práshal: Koljkrat mu mòrem, ktíri nad menòj gresbi, odpustiti? mar sedemkrat? Jesus mu odgovorí: Ne le sedemkrat, temuzh sedemdesetkrat sedemkrat.

Tudi sovrasbnike ljubiti.

Le málo je takó hudobnih ljudí, de bi druge is nevošlivošti, sovrashtva, prešérnosti ali káke druge hudobije sháli. Taki ljudje se sovrasbniki imenujejo. Tudi té naš uzhl ljubiti. Ljubite právi, svoje sovrasbnike, storíte jim dobro, ktíri vas sovrasbijo, molite sa tiste, ki vas shálijó in pregánjajo. Glejte, vašb ózbe, ki je v' nebésh, da svoje sonze síati po dobrih in hudobnih, in desb iti pravizbnim in krivizbnim. Tudi proti nehvalésbnim in budóbnim je dobrotliv. Pokáshite, de ste negóvi otrozi; pojnemaite negovo popolnoma dobroto; bodite milostivi kakor je on milostiv tudi proti budóbnim. Saj imo dostikrat sámí nehvalésbní Bogu in hudobni, in prófimo ga víáki dan v' ozhenáshu, de náj nam naše dolge

odpušti; torej moremo tudi mi svojim dolžnikom
is serza odpustiti.

Ljubesen omezi sovrasnike.

Ne bilo bi dobro, ki bi se od hudob-
nih dali sapelati, de bi bili hudobni pro-
ti njim, kakor oni proti nam. S' tim bi
njih sovrasne serza le she bol ras-trashi-
li. Zhe jim pa do bri ostanemo, in na-
mesti se masha vati, dobro storimo, bodo
enkrat snabiti sposnali, de jih ljubimo,
in de so nas po krivizi sovrasili. To
vtégne storiti, de bodo sa naprej nasti
dobri prijatli. Zhe svojimu sovrasniku dobro sto-
rish, mu nakopavajh sherjavzo na glavo, to je:
fram ga bo grosno, de hudó s' do brim
povrazhújesh: omezil ga bo sh, kakor
se certa v' sherjavzi.

Kako se more praviza iskati.

Kdo postavim je tvoje dobro ime o-
skrúnil, ti storil kako shkodo, te ogolfal
ali ti kaj vkradil, ali lotil se tvoje pra-
vize, ne smesh mu biti sovras shavolo
tega. Jesus lépo red uzhi po ktiri je
v' takshnih okólshinah praviza ishe.
Pravi: Zhe ti kdo krivizo stori, ogovori ga pri-
jasno nar poprej sámiga. Zhe te ne poslúsha pervsá-
mi she eniga ali drújiga prijatla, de mu njegova

krivizo pred ozbi postavijo. Zhe tudi sá leté ne
ne mára, povej opzhini (gmajni).

Gospofka.

Opzhina ali foféska ima nalásh gospósko,
ko, de liubesen, mír in pravizo opíra. Ponése se sa
dòbre soper hudòbne, golúfam in opravlivzám veléva
pred-lé, perpéra tatóve, tolováje, vbijavze in
drúge malo prídne ljudí! oframotí jih in
kakor sálúshijo, s' blágam, shivòram
ali shivlénjam morejo plantati Jesul opo-
mínja fleherniga, kdor je komu kákhino
krivizo stáril: Správi se ráji préd s' svo im so-
pernikam, de te sodníku, in sodnik vabelnu ne isro-
bi. Szér bosh gotóvo mógel po vsi ojslrósti plántati sa svo-
jo krivizo.

Praviza per Gospóski.

Per gospóski vsáki spodobno lóhka pové,
kar se ima pertóshiti, in tósheniz se lóh-
ka poblévno odgovorí; nobèniga ali kré-
ga ni. Sodniki pošlúthajo svestó, in prev-
dárijo, kdo ima práv. Zhe nájdejo, ka-
kor se velíkrat sgodí, de je rézh saho-
motána in vsa, alí taj nekoljko v'dva zepa,
jih pogovarjajo oba, de naj se na lépimu
správita. Zhe pa vídijo, de ima práv ktíri,
mu perlódijo, in úniga navíjejo prólití sa
saméro, poravnáti shkódo i, t. d. Tudi po-
svaré ga, in strah mu dajo savolo krivíze.

Ktíri tòshbo sgubí, méni māršikadaj, de se mu krivíza godi; ali pa sám ga je, in míšli she bòl s'vojmú našprótniku nagájati. Pertóshi se tedaj dalej per víšhi sòdbi. Víšhi s'posnavávzi prelódijo spét zélo právdo. Vézhi del pa se pokashe, de je bila pravízna pervá sòdba. Tushbe ponòvle móre takrat plazhati pravdníno, potrátó in samúdo, ktíro je s'vojemu našprótniku nagnál. On sám je dvâkrat téljko satrátil, s'voj zhál in s'voje opravíla v' némar spústil, in sdaj ga je she bòl sám, in te gríse she bòl. To naj víški dóbropomíšli, préden s'pred pervé sòdbe preshéerno sashéne právdo pred drugo.

Gospoške stavi desbélni poglavár.

Sòdbe imajo s'voje postáve ali sakóne, ki s'odijo po njih, in ktíri jim povedó, kaj sléden smé, kaj né, kaj so ljudjé eden drugému dolshni, kaj je slédnimu perpušhèno, sapovédano ali prepovédano, tudi, kakó jim strah dati, ktíri jih prelo-mijo. Te sakóne daja knés ali poglavár deshèle. Prevdâriti dá vuzhènim in prebríšanim svétnikam, od kóde de prepíri rádi prídejo, kakó bi jih bilo mózh ov-réti ali poravnati, in kaj de je splòh njegovim ljudstvu k' prídu, míru, ali pa

k' škódi. Velokrat je to teshkó; kar je koristno nektèrim, je škodljivo drúgim. Knés deshèle bi rad vsm vstréget: ker tuga ne móre, vkáshe, kar je dóbro sa vezhi del ljudi.

Njemu in njegovim gosposkam moremo pokorni biti.

Poglavár deshèle tedaj s' svojimi sapóvdi škerbí, de bi shiveli, kar je mogozhe, vsi v' míru, in storíli, kar je nam in drúgim koristno. Ravno to hózhe Bóg po Jesusovimu úku, právi: *Ljúbi svojiga blíšniga kakor sám sebe. To je druga sapóved.* Deshèlini Poglavár je postávljen, de naš jo pergánja špolníti. *Híšnik je boshji, tebi k' pridu; ukasúje nam s' svojimi povèlji; sdólne gospólke, lódbé in oprávilnike nam stávi, imajo naj oblast peršliti k' dobrimu, zhe sami nózhemo rádi. Sléberna dúšha naj bo gosposki podlòshna; od Boga íma svojo oblast. Kdor se oblasti vstavla, se vstavla bòshji narédbi; Bóg namrezh je takó naredil, de bres gospólke ljudje ne móremo biti.*

Ne is síle, savolo Boga jim moremo pokorni biti.

Kdor práv ravna, se mu ni tréba nízhatí gospólkine oblasti. Vefelí ga shè,

de naganja k' dõbrimu njega in drúge, in várje pred krivízo hudobnih. Zhe pa budò délaš, boj se; on, deshéli ni gospód, nima sastonj svojiga mézha, oblásti, ktiro mu je Bóg dal; hudòbne vkasúje prijéti, slushábnik je boshji in mashváviz, de ga strahúje, ktiri budú dela Bódite tedaj podloshui is potrebe: ne samo savolo strahé, ktiri málokada odíde hudòbnik, temúzh tudi savolo vesti; Bóg val bo dal v' sadrége, zhe se njegoví rédi, kar gospólke tízhe, v' brán stáвите.

Desbelni oblastnik potrebuje vojákov

Deshéli ni knés ne vgánja in ne krotí zhi samó hudòbnih po deshéli; bráni naštudi svunanjim sovráshnikam. Zhe hó zhe kak mejázh v' našho deshèlo s' svojim bòjstvám ropíti, mu našh knés postávi armádo našpróti, bráni mu deshèlo, in ga nasaj sadreví. Takrat je vòjska. Nekàdaj so mògli velíkrat kmétje in mestnáne fézhi po oróshju in na vòjsko iti. Vse rokodelstva so stále, pólje se ni obdélovalo, in shivína né opravlala. Zhe je bita vòjska vézh lét, je vstála dragína in lákota, sa ktírima so vézhi dél bolésni prishle in mrétje. Sdaj ima deshéli ni gospódar nekaj ljudí sa vòjskó.

Desbelini oblastnik potrebuje perbódkov.

Opráva teliko távshen' vojákov ali soldátov, njih plázna, obleka, oròshje i. t. d. vsè to je vmèrjeno gròsno na tánjko; pa vender velíke shúne snèse. Shtevílo polvetvavzov, ki jih poglavar deshèle potrebuje, sodníkov in drúgih flushabnikov je spet velíko. Ljudje so, ki so se dólgo in s' velikimi vtróskimi uzbíli, ki imajo sdaj veliko míliti, prevdárjati in pílati, torej mórejo tudi bóllhi plazhani biti, de flushijo svesto in prídno, in de zhást pred ljudmí ohránijo Sadnizh gré veliko dnárjov, v' drúge módre napravke in omíslíke, ki jih je tréba po deshèli, in ki móre knés deshèle sanje skerbéti.

Davki se potrebni, in dolobnost.

S' tákimi naréjki knés deshelo vláda (regíra), in jo várje. Ktíri v' deshèli prebivajo, imajo dobízhik, de so per pokóju, veséli in bres skerbi; tórej je po pravízi, de perpomórejo vti, vláki nekóljko, k' véntanju tih vtróskov. Poglavár deshèle rezhe te vtráte prerájtati na tánjko, in raspílati po zéli deshèli Raspíshejo jih po rassdeshelkih in kresíah na hísho; sráven tiga se she pravíza shpóga, de tísti ktír je premóshníhi, ki ima postávim vézhi in bóllhi sémlo, tudi vézh

plazhúje, mánj pa, kdor mánj premóre.
To plazhvanje se dávik ali dázja imemúje.

Ravno to nas Jesus uzhi.

Vfaki dóber podlóshen plázha vóljno in poshténo dávik, ki ga sadéne; nekóljko perpomózhka je to sa potráte, ki jih knés ima per njegóvi várvi in hrambi. Tudi drúgi dájajo sráven vsi, vfaki svoj sadévik. Kar je práv per drúgih, je tudi per njemu práv, *Torej mórete tudi dázje dájati. Dajte tedaj — — kar ste dolsbni; dázjo, komur gré dázja, zestovino, komur gré zestovina.* Jesus je bil enkrat práshan od hinávkih ljudi. Je dolshnóšt zefárju dázjo dájati ali nè? Rêzhe si dázin dnár pokásati in vprásha: Zhigáva podóba, in zhigáv napís je na-nj vtílnen? Odgovoré; *Zefárjov.* Jesus rêzhe: *Dajte tedaj zefárju, kar je zefarjovigá, in Bogú, kar je bôshjiga.* Tudi na naših dnárjih je zefárjova podóba, ki nam ga je Bóg deshéliniga knésa dál. Zhe hózhemo Bogá sposhtuváti, móremo oprávití poshténo dávke poglavárju deshele. Tudi Jesus jih je oprávlal. Enkrat, ki mu je dnárja mánjkalo, je zlo zhúdeshtoril, de je potovíno oprávil sa-se in sa uzhénze.

IV.

JESUSOV NAUK OD VÉRNIH SKRIVNOST.

Djanjski nauk.

Dosdaj smo se uzhíli sgól táke Jesu-
fove nauke, ki so ozhíti, jálni in lóhka
uméti šamí per sebi smo zhutíli: res je,
gotóvo je, kakor naš Jesus uzhí. — Go-
spólki móremo to storíti, de naš várje,
— taki próti drugim ljudém móremo biti,
de naš bodo radi imeli; — takó móremo
samí sa. se škerbéti, de bomo šhajali
in svoje sdrávje ohranlı; — tako mísliti
móremo od Boga in takó mu dopadati,
de ga bomo veíeli. Taki nauki, ki naš
jih Jesus uzhí, kákshini móremo biti
proti sebi, in proti svojimu blíshnimu,
se imenujejo: *djanjski nauki*.

Vérini nauk.

Jesus nam je dál she drúge nauke, ktíri
so nekóljko tamnejshi in škrítíshi, ktirih
tedaj vézh takó ne sapopademo. Pa
mísliti je tréba, tudi tí nauki mórejo
resnízhni biti in dóbri, ker jih je bòshji
uzneník dál. Švésti smo si, de je vsè dò-

bro premislil, kar nam je povedal, in de nam dobro hózhe. Sanesemo se tedaj na njegovo besédo, de je takó. Timu se pravi *vérvati*, in táki naúki se imenújejo: *vérini naúki*. Nar imenitnihi smed njih to tí.

Sveta trojiza.

Jesus je úzhíl vselej eniga sámiga Boga, níkólj vézh. Pa je govóril tudi od *Ozhéta nebéshkiga*; od *Sina*, ki je *Eno s' Ozhétam*; in od *svétiga Dúha*, ktiri is-hája is *Ozhéta in Šina*, in je s' *Ozhétam in Šinam eden*, in rávno tísti Bóg. Takó naš poduzhi de so *trí boshje pershone ali ofébe*, *Ozhe*, *Šin*, in *svéti Dúh*; pa tí trie imajo eno sámo boshjo natóro, so *Eno*, to je, *en Bóg*. To imenújemo *svéto Trojizo*. Naúk od svete *Trojize* je tedaj ob krátkim letá: De so *trí boshje pershóne*, *Bóg Ozhe*, *Bóg Šin*, in *Bóg svéti Dúh*; pa vse trí so le *en sám Bóg*, ker so *vse trí* le eno sámo boshje bitje, ena sáma boshja natóra, ktíro imajo eno in rávno tísto vse trí vsáka vto. Velíka je ta skrivnóft: ne smémo je berbati, nihzher je ne sapopáde.

Bóg ozhe je vse vstvaril.

Bóg Ozhe je vstvaril *nebo* in *sémlo*. in vse, kar je, in *shiví*. Bres *shtevíla* velíko je *boshjih stvarí*, *shivezhnih* in *neshive-*

zhih, in ena pred drugo so lepé. Ktři
 zhlovek postavim samóre s' všim svojim
 úmam le eno róshizo sapopásti, ki jih
 je Bóg téljko dál po sèmlí? Pa she zhud-
 nihi ie narejeno nebó nad nami, sóuze,
 mésez, in svésed bres shrevíla. Naj bi
 vítili vse te stvarí bòshje pa od bliso,
 ctermeli hi. Nar imenitnihi stvarí bosh-
 je pa so, kar jih je s' pámetjo obdarová-
 nih, angelzi in ljudjé

Angelzi.

Angelzi so bresteléni duhóvi; imajo
 pámet in vóljo, teleta pa nè Bogá zha-
 stiti so bili vitvarjeni, ga ljubíti, móliti,
 in mu flushíti, ljudí varvati, in biti vézh-
 no svelízhani. Tísti, ktíri to bòshjo vóljo
 spolníli, to per Bógu, ga vékomaj glé-
 dajo, in so svelízhani in frézhni per
 njemu. Nam ljudém pa shelé vše dòbro,
 naí ljubijo, se velelé, zhe ímo brúmni in
 dòbri, Bogá prólijo sa naí, naí varjejo,
 imajo íkerb sa naí, Bóg vflíshiva njih
 ljubésen, ki jo imajo do naí, in je po-
 njih na sèmlí she velíko dòbriga sa na-
 she sve ízhanje storil, velíkrat jih víd-
 no po takih oprávkih na sèmló poslál.
 Enkrat ie bomo vékomaj s' njimi vídili
 per Bógu.

Adam in Eva v' Ráju.

Zhloveka je Bóg djál is perviga dva

na sémlo, moshá in shèno, ktrima je bilo Adam in Eva imé. Nepopázhena sta prishla is bòshjih rók, s' lépo neotámne-uo pámetjo, in nepokashéno vóljo; in obílno sta iméla mozhí is Bógá dòbro sposnati in ráda storiti: tudi nevmerjózha sta bila is Bógá V' Raj jih je djál Bóg, lep lep kráj, ki jima ga je nalas'h per-právil; s' vlim jih je prekerbel, vse jima isrózhil; samó tadú jésti nekáziga dervéla jima je prepovédal, in sashúgal, de bota vmerjózha, zhe ne dershita nje-góve sapóvdi.

Adam in Eva sta sposnála dolshnóft Bogú biti pókórna, in ker je bila shè nepopázhena njúna vólja, jih tudi nizm ni g'rálo bòshje sapóvdi prelómíti. Ker je Bóg ljudém po angelzih she téljko dòbriga storil, lóhka verjámemo, de jim je dál Bóg tudi sa perva zhlovéka káko skerb: faj sta bila shè le stvárjena, in sta marfikake pomozhi potrebovála, angelzi pa nas ljúbjo ludí, in velíko már jim je sa nashe svelzhanje.

Adam in Eva gresbità.

Pa nektíri angelzi so se popakdráli, in niso dersháli bòshjih sapóved, nè spolníli vólje njegóve: napúh, nevošhlívoft, nepokórhina jih je prevséla. Eden téh spák, ki ga Kristuf vájvoda imenúje vlih

drújih, se je perhlinil k' Evi. Sazhné ji hváľiti kázna ľád prepovédan, de dája modróst, in de jédza déla enáziga Bogú; in preveriti si jo persadéva, de ga je Bóg is nevosľhľivosti Adamu in Evi jesti prepovédal. Eva ľád premisľľuje, vídi de je ľep, sazhné jo mľkati, ľéshe, vsáme, je, ga dá jesti tudi Adamu in gréh je storjen. Takó se godí zhlovéku, ktíri ne verjáme Bogú!

Hudízb.

Tiga sapeľľvza imenuje Kristus vájvoda vrágov, budizba, ľátana, ozbéta ľasbi, zhlovejkiga vbiuva, tľšte, ktíri ľo ľe s' njim ľternľli, pa angelze ali vráge njegove. V' pekel jih je Bóg pahnil, in vékomaj ľo pogubléni. Vézhi del jim právimo hudízhli, vrági vľim ľplóť. Hudóbnľ ľo, hudó shelé zhloveku, ľakódvati ľjudém in jih sapeľati v' gréh. V' njih družhľno pridejo vľi hudóbnľ po ľmerti.

Grebovi nasľédkľ.

Po gréhu se je Adámu in Evi vľe ľpreberňľo. Vľst jima je sazhéla perpékati; Bóg jih je is Rája isgnal, in jima ľmert napovédal, in veliko nadľóg in brľtkóľť; mózh, ki ľta jo iméla is Bogá dobro ľóhka ľposnati in ľtoriti, je sginila; pámet jima je

otamnèla, vòlja se spazbila; nevédna, k' hú-
dimu nàgnena gréshnika sta bila, in nes-
móshna iposnàti in sturíti, kar je prav,
od sdaj sa naprej. Po tim sta dobíla otro-
ke, ktíri so bili rávno táki otrózhji noter
do naí.

Isvírni, poverbani gréb.

Vídimo samí, de bi tak nè, de smo
she is mládiga gróšno ábotni in neúmni.
Stárishti, uzheníki in drugi pámetni ljud-
je mórejo vedno ozhi ímeti v' naí, naí
uzhíti, svaríti opomínjari, kaj de naj
delamo, in zhèsa naj se varjemo. Tudi
nasba pámet je otamnèna. Pa zhe smo tudi
poduzhèni v dòbrimu, níz pravigá, veli-
krat zlo nobèniga veselja nimamo do
dòbriga, tudi mi smo nàgneni k' hú-
dimu. tu í nasba vòlja je spázhèna in pokashèna.
Ta déla de velíkrat dòbriga ne samo ne
storimo, temuzh zlo flíshati nózhemo,
de nam je sóperno.

Pa she vèzh: kakor sgól Adamov od-
ród ne premóre nobèn zhlovèk vèzh dó-
ber, bítí, in tórej tudi Bogú nè dopásti.
She v' isvíru ali sazhecju zhlovéka je
zhlovékova vòlja grénu vdána in pre-
gréshna, in zhlovèk gréshnik she v' ròjst-
vu. Tudi mi smo gréha deléshni pervih
stárishov. Imenuje se poverbani, ali ból prav,
isvírni gréb, ker is náhíh pervih stárishov
isvíra v' naí vlè. Med djanjikim greham

in to nápzhnastjo, ki se je vsáki zhlòvek is Adama v' ròjstvu navsáme, ni drújiga raslòzhka svúnaj ta, de se v' djánjskimu gréhu vdána vólja she v' djánju gréhu vdána in pregréhna pokáshe, v' májhinimu otròku pa she lét zháka táka na dán príci. Obója vólja je tedaj sáma na sébi enáka, obója gréhu vdána in pregréhna, obója pogublénja vrédna. Taki je zhlòvek po Adámu: sám sebi prepulhèn je pogublèn, in ne móre príci v' nebésa.

Sin boshji, nasb odreshenik.

Pa vsmíleni Bóg ni noben míglej sapústil zhloveka, nè kar bi s' ozhmí trènil. Otét zhloveka je dal svojíga lastniga Šína. Šám Šín bòshji she tisti triuk je popráviti v' sé vset, kar je zhlòvek pokásil, in zhloveka od pogublénja odreshíti. V' svojimu Šínu in savolo njega se je spet sklenil Bóg s' zhlovekam mu dájat svojo pomózh po rávno timu svojimu Šínu. V' timu nóvimu ík'ènu, ki se je med Bógam in zhlovekam perzhél v' bòshjimu Šínu in savolo njega, she Adam ni bil vézh nesazhímen prav shivéti in pramagati huúiga nagnenja, deníh ga je bilo veliko.

Ker tedaj právimo, de je zhlòvek is Adamoviga gréha nesmoshen dóber biti

in smá gati húdo rágnenje, le od zhlové-
ka to veljá, kar ga je gòliga Adamovi-
ga otròka sám sebi prepulhèniga nè pa
fklénjeniga s' Bógam po bòshjimu in v'
bòshjimu Šínu. S' Jesuam Kristufam, in
po njemu s' Bógam fklénjen samóre vse
zhlòvek s' bòshjo mozhjó, ki jo po nje-
mu is Bóga dobíva.

Škóda tedaj, kíro je Adam storil,
in Kristufova pomózh ti grésta smíraj
vštríz: odklèr je zhlòvek popázhen in
gréšnik, je tudi Kristuf zhlovétki po-
mozhník in odrešnik. Kakor sgól Ada-
mov otròk je bil in je zhlòvek vláki zhaš
nesmóshen dóber biti; in savolo tiga gré-
ha, te zhlovéku vrojène gréhu vóane
nápzhnosti pogublèn: v' nóvimu fklènu
s' Bógam po Jesusu in v' Jesusu Kristufu
je zhlòvek bil in je smóshen prav shivé-
ti vláki zhaš, in zhe prav shiví, ni po-
gublèn.

Odrešbeník napovedován.

To velíko pomózh je Bóg prezej Adá-
mu in Evi napovedal, pòtlej pa je fkosí
fhtíri tavshent lét preroke pošílal v'è
fkosi, in jo po - njih ljudém rasodéval
smíraj bòl. Prerokváli so, de bo Šín bòsh-
ji, ktíriga so *Mesija*, to je, *Poslanza* imen-
vált, sám príšel na sémlo, in kdáj de
bo príšel; kej de bo ròjen; de bo pre-

gánjan, sanizhván in sovrašhen; de bo velíke zhúdeshe delal; de bo otrézhil veš svét, in ga uzhl Bogá posnati in ljubíti; de bo terpel in sa ljudí vmerel in s' svojo smertjo náš od greha, in kásni ali shtrafe odrešil, ki smo jo sa gréh saflushíli; de bo spet od smerti vstal; de se bo njegov nauk po všim svétu rasšíral, de se bodo ájdje k' Bógu spreobrníli, in de ne bo njegoviga úka nikolkonez. Take in she vèzh drúsin rezhl so preróki právili od Mesíja; Bóg jim je rasodel táke rezhl, kakor v' Jerusalemskimu tempelnu Šimeonu in Ani. Tudi mnóge shège in daritve je ljudém Bóg vkásal, które so Mesíjovo terplénje in njegovo smert poménvale.

Is tega se vídi, de so she nekàdaj védli velíko od Mesíja, velíko od pomozi, ki jo je Bóg sklénil skásat ljudém. Sharki, takó rekózh, so bili to, ki so pred Jesulam shli, kakor pred sónzam, préden is sa-góre persíja Pa Jesul náš je she le práv na tánjko podúzhil vlè, po tim ko je sám prishel na sémlo.

Boshjiga sinú vzblovézhbenje.

Ròjen je bil od Marije divíze. Kakor Bòshji Šín je Jesul s' nebélhkim Ozhétam eden in rávno tísti Bóg, in nima nobène matere; od Bóga Ozhéta je ròjen od vé-

komaj bres sazhetka; vse lastnosti boshje ki jih ima Bog Ozhe, jih ima tudi on od vekomaj. Pa is ljubesi do nas je Jesus hotel tudi zhlovek biti, in zhloveshko natoro vseti na-se, kar se je sgodilo, ki ga je diviza Marija rodila; in po zhloveshki natóri nima Jesus nobeniga Ozheta, temuzh samo mater, divizo Marijo.

Dve natóri ima tedaj Jesus boshjo in zhloveshko. Pa obe natóri ste tako s-edinjene v' Jesusu Kristusu, de ste obe natóri, njegova boshja in naša zhloveshka, ki jih ima, ena sama pershona ali oseba, en sam Kristus, kakor potavam duha in telo le en sam zhlovek. Temu s-edinjenju boshje in zhloveshke natore v' eno samo pershono ali osebo se pravi: *Vzhlovezbenje boshjiga Sina.*

Ta Jesusova pershona je boshja pershona, ne zhloveshka, natoro zhloveshko, ki je ena in ravno tista vsih nas, je Sin boshji seboj s-edinil, ne taziga posamesniga zhloveka; zhloveshko natoro tedaj ima, in je prav zhlovek, pershona zhloveshke pa ne, temuzh njegova boshja pershona je tudi pershona zhloveshke natore v' njemu.

Vzhlovezbenje boshjiga sinu je velika skrivnost.

Velike skrivnosti so te resnice, ne smemo jih vertati. Noben zhlovek jih ne

sapopáde. Tudi nam niso sa to rasodéte, de bi jih sapopádli; temúzh sa to, ker so studéniz in isvírik vlih do brót, ki nam jih Bóg Ozhe po Jesusu fkasuje. Kar je namrezh prezej Adamu Bóg napovédal, in kar so preroki téljko zhála osuanváli, se je per vzhlovézhenju Šína bòshjiga she le práv ozhíto pokasalo, ker je Šín bòshji s' zhlovéshko naróro v' svojo bòshjo perfhóno s - edíneno lám prishel na sémlo. Ozhíto je bilo sdaj, de se je Bóg ref s' gréshnim zhlovéstvam povsél, in mu po svojemu Šínu in fkosí svojiga bòshjiga Šína fklenil pomózh dáti: sakaj od fih mál so ozhítno vídili vsi ljudjé, de je naša zhlovéshka natóra, która je ena in ravno tísta vlih naš, tudi natóra lámiga bòshjiga Šína, de je va - nj s - edínjena v' njegóvo bòshjo perfhóno, in takó vdeléshena njega lámiga in vse njegóve naš v' bóllhi ljudí prenarejózhe bùshje mozhi, in vsiga saflushénja njegóviga.

Gnada bòsbja.

Trí in trídeseť lét je shível Jesus na sémli. Uzhíl je ljudí Bogá práv posnáci, in takó shivéti, de mu bodo dopádli, in de bodo svelízhani; pa tudi, de vsa zhlovéshka mózh Bogá in bòshje nauke práv sposnáci in takó shivéti, príde po njemu

is Bogá , in de bres njega nikólj nobèden svelizhan ni bil in bo. *Jes sim pót . vesniza in shivlénie* , právi *Jesuf* , *nihzber ne pride k'Ozbétu svunaj po meni* . Kakor mladika ne móre sadú rodití sáma od sebe , zhe ne ostáne ná terti ; ravno takó tudi vi nè , zhe ne ostánete v' meni : *jes sim terta* , vi mladike — bres mene ne morete nizz dòbriga storiti .

Ti mózhi , ki jo po *Jesusu is Boga* dobívamo , prav sposnati Boga in njegóve relnize , prav shivéti , in hudo nág enje premágati , se právi : *Gnáda bôshja* . Vlákimu zaloveku je k' svelizhanju potrebna , in nizz dòbriga ne móre zhlóvek bres njé nè míliti , ne hotéti , nè storíti .

Shè eno velíko skrivnóšt naš je *Jesuf* vuzíl , namrezn : de to mózh , ki jo *is Bogá* po *Jesusu* dobívamo , svéti Dúh dela v' naš , ktíri pride *is Ozhéta* in *is njega* po *njemu* v' naš .

Jesuf naš b srednik

Jesuf je tedaj edína vés med Bógam in zhlovékam po Adamovimu gréhu , in vse dobróte , vse vse dobróte , kar jih prejémamo od Bogá , nam po *Jesusu* prídejo in savolo *Jesusa* ; bres njega bi nobène ne bilo . Sa to imenújemo *Jesusa našiga Srednika* in s'klépamo vse svoje mólitve takó , de vse po *Jesusu Kristusu* pró-

lino nebéshkiga Ozhéta , in se mu po
njemu hválimo sa vlè.

Jesus sadòstbar sa nasbe grébe.

Vsròk pa ali urshah in sapopádik vsih
tih dobrót je smert Jesufova , ki jo je
hòtel storíti sa nash gréh. Bres Jesufove
smerti bi sklèn med Bógam in zhlové-
kam , ktíriga je Adámov gréh rastergal,
ne bil mògel biti nikólij ponòvlen , in
tórej tudi nè dóber in svelízhan biti
nihzher.

Gròsno húda rézh je namrezh gréh ,
Adam pa ga je storil , in mí smo le ga
is Adáma navseli , in storíli she drúge
poverh. Nè vséti se s' zhlovékam , temuzh
pogubíti bi ga bil mògel Bóg , ker je svét,
in shtrafváti móre vse , kar je hudó ,
szèr bi svét ne bil. Nikòlj bi ne bil zhló-
vek mògel sám is sebe sadòstiti ti bòshji
pravízi , nè popráviti gréha.

Zhe kdo kázimu zhlovéku dolshnóft
prelómi , kí mu jo ima , zhe mu postávim
premálo zhaftí , spòshtvánja in pokórsh-
ne skáshe , tiga popráviti , in zhlovéku
sadòstiti ni nemogózhe , sa to , ker niso
neskònzhe do ljudi nashé dolshnófti : v-
láka gré le do nekléj , vláka ima méro
in svojo mejò , in ne obleshe vse nashé
mozhi. Vlákimu zhlovéku gré le nekóljka
zhaft in pokórshina , nektèrimu vézhi ,

nektèrimo mánjshi, kakor je stán; nobè-
 nimu nè vfa mogózha zhást in pokórshi-
 na, kóljkor bi mu je skásati samógli.
 Zhe tedaj kómu prelómimo to dolshnóst,
 in mu skáshemo premálo pokórhine in
 zhaští, nam ni nemogózhe tiga popráviti:
 skáshemo mu vèzh zhaští szhálama, ka-
 kor mu je gré, ali pa vèzhkrat, in per
 tákih perlóshnostih, per ktírih mu je
 skasváti ni naša dolshnóst. Rávno takó,
 zhe kdo kómu kákthino drúgo krivízo
 storí, zhe ga ob kàke dnárje ali ob kaj
 drújiga perprávi, ni mu nemogózhe tiga
 poravnáti: mogózhe je dnárje poverníti,
 in jih she vèzh dáti kakór jih je bilo, in
 takó vfo shkódo popráviti.

Nè takò per Bogú: per Bogú nam ni
 mogózhe nobèniga sadóstjenja, nobène
 popráve. Sakaj naše dolshnósti, ki jih
 imamo próti Bógu, niso ograjene, bres
 vse mére so in obféshejo vfo našo mózh.
 Bogú nismo takó, kakor ljudém, dolshni
 le nekoljke zhaští, le nekoljke pokórhine,
 le nekoljke ljubésni, Bogú gré vfa
 mogózha zhást, pokórhina in ljubésen,
 kar jo je v' naši mózhi: *is zèliga serza, is*
všè dúšhe, in s' vfo mozhjó ga móremo ljubíti. Zhe
 se tedaj nad Bógam pregrešhimò (*pregre-*
šhimò sé pa nad njim tudi takrat, kadar kàkšbino
dolshnóst proti svojimu blishnimu prelómimo, ker
nam tudi te dolshnosti Bog sapové), zhe se te-

daj nad Bógam pregreshimò, zhe mu ne škáshemo zhaští, pokórhine in ljubésni, ki mu gré, in prelómimo kako njegovó sapóved: vézh nam ni mogózhe tiga popráviti, ne móremo mu nikólj vézh sadòstiti. To poravnári bi mógli vézhi zhašt, pokórhino in ljubésen Bogú sa naprej škásati, kakor smo mu jo dolshní, kar pa né móremo: sa to, ker smo Bogu vsáki zhašt vfo mogózho zhašt, pokórhino in ljubésen dolshní. Škáshemo naj tedaj she tóljko zhašt in pokórhino Bogú, vsa je rávno tístkrat, kadar jo škásújemo, natá dolshnóšt, in ne móre biti nikólj namestílo ali sadòstba sa pretezhèno pregrého: vsélej bi bil mógel takó storíti, in rávno sa to, ker bi bil takó mógel storíti, in nisim storil, sim krív in shtráfinge vréden. Sa to, ker sdaj storím, kar sim dolshán, in vézh ne délam gréha, ne jénja biti réš, de sim dosdaj gréh délal, in de je tísti, ktíi je gréh délal, krív in shtráfinge vréden Prelomlene boshje sapóvdi tedaj zhlòvek ne móre popráviti, né sadòstiti Bogú: prelómлена sapoved ostáne prelómлена, in svéti Bóg móre prelómivza shtrafati, szèr bi svét ne bil.

Pa kar zhlòvek ni mógel, jé Jesus Kristus oprávil, ker je náho zhlòvelhko natóro vsél na-se, in je terpel, in vmerel sa naš. Sadòstil je s' neskdúzhuim

saslushènjam svojiga terplénja in svoje smerti òn namést nas bòshji pravízi. Takò je bilo nebèlhkimo Ozhétu she le mogòzhe nam gréhe odpúshati, zhe se v' rehnízi spreobernemo, in prevsdígniti nam shtrafo, ki nam je savolo gréha shla; ker je Jesus dostál bòshji pravízi, kar ji je k' odpúshánju nashih gréhov dostáno biti mòglo, kar pa ji nobèn zhlovek ni mògel dostáti. Temu se právi: *Jesufova sadòstba sa nashè gréhe. Vídi se is tega, kakó huda rézh je gréh, pa tudi, kakó nas je Bóg ljúbil. Tórej právi Jesus: takó je ljúbil Bóg svèt, de je dál svojiga edíno rojènega Sina, de bi ne bil pogublèn nobèden, ki va - nj vérje.*

Odrešbènje.

Novi fklèn tedaj med Bógam in zhlovékam v' Jesufu in ikosi Jesufa, in vse dobróte, ki nam je ta fklèn njih isvírik bil in bo na vékomaj, so takó sapopádene v' Jesufovi smerti, de je she ob zháfu Adama tá fklèn le sa to bil mògozh med Bógam in zhlovékam, ker je bila she takrat ta odkúphina nashiga gréha, ta zéna nashiga svelízhanja takó rehnízhna in gotòva, kakor rehnízhno in gotóvo je bilo, de se bo Šín bòshji vzhlovezhil, in de bo terpel in vmerel sa nas. Vúmu fkúp, kar je storil Jesus Kritus sa nas, se právi: *Odrešbènje.*

Odrešbenja naš s. sakramenti vdelešbijo.

Naš vdelešhiti vľáziga pošébej práv ozhítno in vídno svojiga odrešhénja, in dájati nam svétiga Duhá, ktíri mózh déla v' naš njegóve náúke práv sposnáti in v' djánju spolniti, je Jesus sedem osrédkov ali mítelnov narédil.

S Kerst.

Pervi osrédik ali mítel je *s. kerst*. Kadar namrežh kdó na-fe vsáme Jesusov návuk, in shelí shivéti po njemu, je vkásal Jesus, de móre zhlòvek s' vodo biti oprán s' timi besédami: *Žest te kerstim v' iménu Ozhéta, ino Sina, ino svétiga Duhá*. Kadar se to godí, je zhlòvek vdeleshen Jesusoviga odrešhénja, isvírni gréh, in zhe je vélik keršhen, vli drúgi gréhi so mu odpushèni, svéti Duh ga prenaredí v' bólsi zhlovéka kakor je rojen, in mu mózh dà, de sa naprej samóre po Bógu, in po Jesusovimu úku shiveti. Tòrej právi Jesus: *Zhe ni kdo preroben is vode in svétiga Duhá, ne móre iti v' bóshje kraljéstvo*. In ravno sa to, ker je svéti kerst takó potreben, je kerstíti v' sili oblast dál vľákimu zhlovéku.

Kadar sdaj otrók na svét príde, ga dajo bòtram stárisi v' zérkuv nèsti. Gospód fajmester ali gospód koplán poprášhajo otróka, zhe se odpové slégu ali hudimu,

to je, svoji nápsznoſti, ki mu je vrojèna; in zhe hòzhe ti noſproti ſhivèti po Jeſuſovimu nauku, in na-nj kerſhen biti. Bòtri odgovoré: De. Bòtri s' tim oblúbijo ſkerb imèti, de bo otròk, kàdar sráſe, terdno v' nauku poduzhen, in is njega dobro, to je taki kerſtian isrejen, ktiri po nauku Jeſuſa Kriſtuſa vérje in ſhiví.

S. birma.

Kàdar otròk léta doráſe, ki ſe je ſhe kerſhanskiga nauka nauzhil, prídejo ſkhòf. Škhòf sberèjo k' lebi otròke in vpraſhajo, kaj vedó nauka? zhe ga na ſe vsámejo, in ſpoſnájó is ſerza, de je boſhji, reſnízhen in dòber nauk, in zhe ga hòzhejo v' djánju ſpolníti? Tu tedaj otròzi ponové obljúbo, ki ſo jo per ſvétimu kerſtu bòtri ſtoríli naméſt njih. Nato ſkhòf derſhé nad njimi ſproſterte roké, in mólijo molítuv v' ktiri jim próſijo ſvétiga Duhá. Roké pološé na-nje, máſhejo jih s' ſvéto kríſhmo na zhèlu, in iſgovárjajo beſéde: *Je te poterdim s' svelizhno kríſhmo v' imènu Ozbéta, Sínu in ſvétiga Duha*, to je: ráſejo naj s' boſhjo pomozhjo v' ſpoſnánju Kriſtuſoviga úka, poſlúſhajo naj ga smíraj ſhelnéj, ſapopádajo práv in védno bòl; ſpoſhtújejo naj ga, njega bòſhji ſa ſvoje pobóſhanje in svelizhanje lílno potrebeni nauk; požóſto naj ſe ga ſpómnijo, in ſpólnijo s'

vesèljam kaj ga; ne dajo naj se odver-
niti nobeni skušnjávi, nobeni vábi nè
dèlati po njemu, in v' véri na-nj od
nobèniga dvóma (zvíbla), od nobene
sapelivíhuosti se premotíti. Dáti to po-
mózh je prstávlén ta ofrédik. Imenúje se
birma ali *potérdba*, sa to, ker je, kdor jo
prejmè, s' gnádo boshjo poterjen sa vle-
te dolshnósti.

S. véšnje telò.

Poglavíni sapopádik Jezusoviga náuka
je: *Bogá ljubíti zhes vse, in svojiga blishniga
kakor sam sebe.* Perporózhil je to Jezus
svojim uzhénzám she sa odhodnjo, ko je
sadniokrat s' njimi vezhérjal. Per kónzu
vezherje vsáme krúh, sahvali ozhéta ne-
béshkiga, posvetí, slómi in rèzhe: *Vsa-
mite in jéte vsi od tega; to je moje telò, ktíro
bo dáno sa vas.* Tudi kéh s' vínam prime
v' svoje prelvéte roke, sahvali ozhéta
nebéshekiga, posvetí, in poda uzhénzám,
rekózh: *Vsamite in píte is njega vsi; to je kelb
moje kervi ktíra bo prelita sa vas, in sa njih ve-
liko v' odpushánje grehov.* To délate, je perstá-
vil, meni v' spomin, de se spómnite sa
napréj, kako sim vas tudi je do smerti
ljubi.

Ta spómín sdaj obhájamo per darítvi
svéte mášhe Máshnik vsáme krúh in ví-
no, kakor je Jezus Kristus storil; obóje

darúje nebéshkimu Ozhétu, in isrèzhe nad njima beséde: *To je moje telo, to je kélh moje kervi.* Kadar to isgovori, je namést krúha in vína teló in kri Jesufa Kristufa resnízhno na altarju, kakor uzhé bòshje beséde. To imenújemo *spremenènie*, ker je, kar je krùh in víno bilo, sdaj teló Jesufovo, in Jesufova kri. Szèr je she takó viditi, kakor poprej; pa sám Jesus je to sdaj, nizh ni nè krúha, nè vína. Sakaj pa je Jesus v' podóbi krúha in vína tukaj prizhijózh, ne pa v' podóbi zhlovéshkiga trupla, bomo bòl na tájko per náuku od darú l. mathe rasloshíli.

Kadar tedaj spremenjèni krùh jémo, vshíjemo právo teló in právo kri Jesufa Kristufa. Zhlovéshko odreshènje obhájamo s' Jesufam, in spomín ponòvlamo tukaj, de je is ljubésni do nas kervávo smert storil; de se móremo tedaj tudi mí eden drúsiga ljubiti, kakor nas je ón ljubil. Per sadni vezhérji je to Jesus na rávnoft perporózhhal: *Igléd sim vam dál, de storite tudi vi eden drúgimu, kakor sim vam je storil; nóvo sapòved vam dám, de je ljubite eden drúsiga, kakor sim vas je ljubil.* Nè le obhájat prav ozhíto in vidno s' nami svoje odreshènje, tudi sa to je postávil Jesus sakrament svétiga réshniga teléfa, de smo, odrésnenzi njegoví, njega lamiga

in s' njim vréd vsih njegóvih gnád in
dobróč práv ozhíto in vídno vdelešheni.

S. obhajilo. Sprashovanje vésti.

Kàdar k' svétimu obhajílu iti, to je,
Jesusa Kristusa v' sé prejéti hózhemo,
móremo práv premílliti, kaj vshijémo
pod podóbami krúha in vína. S' velíkim
spofhtvánjam in télhi móremo perstopíti,
Bóg pa obvári v' gréhih. Sakaj kdor po
nevrédnimu, to je, v' stánu gréha je in píje,
bo od Bogá sa to sòjen, ker ne raslózhi gosspódo-
viga teléja, mu ne íkáshe spodóbne zhasí.
Tórej premílli naj zhlòvek sám sebe, préden h'
Gospódovi mísi gré; prejíshe naj, zhe
ni greshíl s' besédo in djánjam, ali pa
le tudi s' míllimi. Timu se právi vést
sprashváti.

Káf.

Zhe ti vést právi, de si bodi kar kólj-
húdiga storil, pomílli: dobrótlivi Bóg
samóre le ljubíti, kar je dòbro. Po Je-
susu te je le dòbre rezhí uzhl. Zhe si
drugázh ravnál, je bilo sóperno Bogú.
O, kakó hudó je to, njemu nè dopasti!
Si shè vréden take ljubésni od njega
kakor poprój? ne saflúshíh shè le, de
bi te shrafal savolo tvojih gréhov? —
Zhe to práv spremíllíh, is serza ti bo

shál, de si hudó storil, in rasshálil svo-
jiga takó ívétiga Bogá, takó ljubesnivi-
ga Bogá. S' shálostjo porézhesh Bogú:
Bodi mi milostiv vbógimu gréshniku! odpústi mi!
— Táki nótranj stán se imenúje *ksánje in*
obshalovánje: pa móre relnízhno biti, in is-
ferza iti, nè le samó biti s' besédami re-
zhèno.

Sklep ali napréjusetje.

Kdor se réf ksfá, in kar je húdiga sto-
ril, práv obshalúje, bo tudi iskal po-
právití sa sebój, kóljkor mu je mogó-
zhe. Rasshalénje postávim, kváro, ki jo
je kómu storil, bo poravnal ból ko móre,
shkódo naméstil, tatvíno nasáj dál, poshten-
je povernil i. t. d. Tudi bo isklènil sebój,
in si relnízhno naprej vsél sa napréj se
várhati húdiga, tórej zhúti na vse, kar
ga premóti rádo, flézhi húde naváde,
in se ogíbatí ljudi in perlóshnost, ktíre
so nevárne sa nj. V' tému obstojí právo
dóbro nupréjusetje.

Spóved.

Takó perprávlén gré k' spovedníku ;
pové mu svoje sadolshénje, kakor sín
spokorjèn svojimu ozhétu. Skriváj mu po-
vé odkrítoferzhno vse svoje gréhe po
njih kákshnosti, shtevílu, in okóljshinah,

ktire smánjšhajo gréhe ali svíshajo. Ti-
mu se pravi: *se ispovedávati in spoved.* Nizh
gréha ne imé samóizhati: bòshji róp,
velik velik gréh, bi bila izér táka spóved.
Spovedník sdaj sódi, in mu stávi pred o-
zhi, kako slo je grešíl; govori mu na
druho, in uzhi ga, kakó de se naj po-
bóuha.

Sadoštvanje in naloshéna pokora.

Pa gréh je per svétimu Bógu tudi kás-
ni ali ihtralinge vréden. Jesus je bòshji
pravízi izér sadóstil sa nas, in nam s'
svojo smertjo saflúshil, de je mogózhe
Bogú nam to ihtrafo prevsdígniti. Pa,
kdo ji hózhe is Jesusoviga saflushénja
oditi, móre sposnati, de je gréh ihrafe
vréden, in córej si tudi persadéti gréh
nad sebjó pokoríti, lám, kar je mogó-
zhe sadóstvati bòshji pravízi, in takó
se Jesutove sadóstjbe vrédniga délati.
Perpravlen in vdán móre biti vie storiti,
kar je potreba le s' Bógam popólnama
správití. De grešník per tih delih nizh
na róbe ne pozhnè, je Kristuf zerkvi dál
ob ást in povélje grešníka vladati ali ví-
shati v' tih delih, in mu jih napréj pílati,
Spovedník tedaj grešníku tudi nektère
ráde dela naloshi. Pravi se jim *sadoštvanje*
ali naloshéna pokora.

Odpústki.

Po Jesusovi míšli mórejo gréham per-
nérjene, in táke biti, de pregréhno nag-
nenje smanjhujejo v' naš, vterjújejo v'
dòbrimu bòl in bòl. Sa velíke gréhnike
so bile sílno ójstre nekàdaj, in so dòsti-
krat velíko lét, nektírkrat zél zháfl shiv-
lènja terpéle. Le v' posebnih okóljhinah,
po posebnih potrebah, in po vezhi ali
manji vrédnosti gréhnika je bilo is ravno
tíste Jesusove oblásti gréhniku kmálo
nekóljko zháta, kmálo nekóljko tíh del
oojenjanih, ali pa tudi vlè, zhimur íe je
reklo: *odpustik*.

Odvésa.

Sádnizh spovednik vsdigne roko, in ís-
rèzhe besede: *Jes te odvésnem od tvojih gré-
bov v' iménu Ozbeta, in Sína, in svétiga Dubá.* Te-
mu íe právi: *odvésa.* To oblást je ívojm
úzhénzam Jesusí dal. Rékel je: *Prejmite sve-
tiga Dubá. Ktirim bote gréhe odpustili, so jim od-
pustèni, ktirim pak jih bote sadershali, so jim
sadersháni.* Kadar takó spovednik v' bòsh-
jimu iménu na sèmli od gréhov odvéste,
íe tudi od Boga v' nebélíh odpustèni. Pa
móre íerzhno kíánje in právo shálost ímé-
ti zhlóvek, resnízhno pobóllhanje íebój
skleniti, in odkríto íerzhno rásodéti ívo-
je gréhe spovedníku, ktiri je sa to po-

stávlén. Na to móre ojstro glédati spo-
vedník.

Odlog odvèse.

Kjer ni resnízhniga obshalovánja in napréjvsetja, ne móre spovedník níz od-
vesati. Jesus namrezh ni sa nas vmerel,
de bi bres skerbi shivéli v' gréhih, te-
mùzh vmerel je, mogózhe storíti nebésh-
kimu Ozhétn gréhe odpúshati pobólshta-
nim gréshnikam, in nastóljkanj bòl per-
gánjati k' pobólshtanju s' tó svojo ljubése-
jo. Kdor gréha ne sapustí, mu ga tudi Bóg
ne móre odpustíti. Torej spovedníku Je-
sus ni dál le oblásti gréhe odpúshati grésh-
nikam, temùzh tudi sapóved jih perdersho-
váti, dokler ni práviga pobólshtanja. Is
sadú, právi Jesus, *je sposná devvó : dèbro devvó*
ne nosi budiga sadu, ne budo drevo dèbriga. Zhe
je obshalovánje in napréj vsetje resnízh-
no, se is *sadú*, is pobólshtanja pokáshe.

Sakrament s. pokóre.

To se imenúje sakrament s. pokore. Jesus
je sakrament svéte pokóre s' veliko mod-
róstjo narédil sa nashe pobólshtanje. Saj
smo gréshni vsi ljudjé, in gréshimò velí-
krat; potrebnó je tedaj, de pokóro déla-
mo. *Delajte pokoro*, je perporózhál Jesus
ljudém, in pernesite vréden *sád pokóre*. Torej

vèzhkrat je dobro, nar mánj enkrat v' létu pa smo se dólshni ispovédáti, in o velikanòzhnimu zháfu svéto rélnje teló prejeti. Tudi kadar hudó sbólimo, fkerbeti, de se damo sa zháfam s' obéma tima i. sakramentáma prevíditi Vmreti bi vtegnili; in biti móremo sveti, to je, zhísti in Bogu dopadlívi, zhe hózhemo, de nam bo dóbno. *Bres svetosti né bo nízhber Bogá glédal. Nezhistiga ne pójde nízh v' nebéshko kraljéstvo.*

S posledno olje.

Po timu máshe duhóven bolníka she s' óljam na vlih petérik pozhútkih, in isrekúje: *Odpusti naj tí milostivi Bóg, kar si s' poglédám, poslúsham, dúham, pokúsam, ino dotikam grešbil, v' iménu Ozhéta ino Sina, ino svétiga Duha. To se imenúje posledno olje.*

Postávljeno je fosebno sa to, bolníku zlo ostánjke njegóvih gréhov odpustíti, ga med bolésenjo v' poterpeshlívosti poterditi in s' úpanjam toláshiti, de ga bode Bóg v' frézhníshi shivlénje sprejél, ali pa mu, zhe mu je k' svelízhanju, spet sdrávje dodélil. Zhe je tedaj kdo bolán, naj poklizhe másbnike, de mólijo nad njim, in ga másbejo is oljam; dokler je she per dóbri pámeti. To ga bo tolashilo in vmirílo, de mu bodo tudi sdravíla ból tekúle.

S. masbnikov posvezbenje.

Te sakramente po rédu oprávití je Jesus nalásh postávil nektíre. Is perviga so bili njegóvi uzhénzi sa njimi so duhóvni. Jesus je rékel: *Kákor je méne Ozhe poslal, tako p'stlem tudi jes vas. Prejmite svétiga Duba. Ktirim bote grébe odpustili, so jim odpusteni, ktirim pa jib bote sadershali, so sadershani. Uzhit in kershutte narde. Delajte k' mo'imu spomnu, kar sim storil per sádni vezherji. Shkòf poloshe sa to roke na máfnike, de jim tvéti Dúh g'ádo dodeli prav odprávlati v'sè, kar je njih flúshbe. To se imenuje máshnikov posvezhvanje.*

Préden shkòf kòga posveté, sprejíshejo zhe se je nauka Jesusoviga nauzhil na tánjko in v' shívo, de bo tudi d'úge samògel prav uzhiti v pridgah, kershanskih náukih, v' spovédnizi i t. d. Tórej shkófi jemléjo se táke moshé, ktiri so se duhóvskiga uzhíli. Tudi na to glédajo shkófi, de so dòbri, brúmni moshje ktiri bodo, kar je Jesus uzhil, s' svojim isglédam v' drúgih obudváli. Korístno je to in potrebno, de se zhlísti Jesusov úk, in nagnenje do vlíga dòbriga ohrani in rasshíra.

S. Sakon.

Sádnizh je Jesus obernil, de se dve, perthoni ali ofébi, mosh in shéna, po od njega narejém Bógú dopadlívi thegi

eden drújiga vsámeta. Gospód duhóven jima berejo spred altárja, kakó de móreta brúmno in mírno vkúp shivéti; de móreta práv gospodaríti, eden drúgimu pomágati, v' frézhi in nefrézhi si pe sto-píti, in nè sapustíti eden drújiga, dokler jih smert ne raslózhi; sósebno pa, de móreta otròke, ki jima jih Bóg póshle, ljubíti, s' potrebnim ofkerbéti, in práv brúmno in keršhansko redíti. To berèjo gospód duhóven, in jih vpráshajo, zhe hózheta tudi dershati to? Hózheva, odgovòrita obá, roke si dásta, in duhóven jih porozhé v' iménu Ozhéta, Sina, in svétiga Dubá. Timu se právi sákon. Duhóven in vti prizhijózhí mójjo in prófijo Bogá, de naj nòvima sakónjskima zhlovékama dá gna-do in pomozh svojo obljúbo dershati, sakónjske dolshnósti spolniti, in práv frézžno fkúp shivéti.

Je pazh dòbro, de naši stárishi sdaj takó vkúp shivé, med seboj gospodárijjo, in takó ljubesnivo in prijásno sa naš otròke fkerbe! de naš védno pergánjajo k' vñmu dòbrimu, in de nizm nápzhniga ne terpé; shelé namrezh, de bi bili brúmni in dòbri ljudje po Jesufovimu úku! Po timu bo tudi Bóg dál de se nam bo práv dòbro godíle. Profíli ga bomo, de jim dá she dólgo vkúp shivéti. Tudi vbógati jih

hózhemo, de bomo práv dóbri is njih
úka, in frézhni ljudjé.

Mózb J. sakramentov.

Tí so svéti ofrédkí ali mítelni gnáde
bòshje, ktíre je nam Jesuf sa pomózhik
postávil, namrezh: 1) *svéti kerst*, 2) *svéta
birma*, 3) *svéto réshno teló*, 4) *svéta pókora*,
5) *svéto pósledno ólje*, 6) *svéto máshnikov po-
svezbvánje*, 7) *svéti sákon*. Imenújemo jih *své-
tib sédem sakramentov*, to je, *svetih skrivnóst ali
snámenj*, po ktírih nam svéti Duh svojo
pomózh delí. Per svetimu kerstu in svéti
pokóri naš sósebno od gréha oprosti; per
drújih svétih sakraméntih nam daja po
potrébah sa v'fáko posébej tudi gnáde po-
fébne, de je poprávleno v'ie v'naš, zhéfar
kólj smo is Adamoviga gréha nesmóshni.

*S' bosbjo pomozbjó se more lastno persa-
devánje sklépati.*

Per pomózki svétiga Duhá je pa spet
rávno táka, kakor per molítvi. Sa kar
Bóga prófimo, si mòremo tudi samí per-
sadéti, in s' lástnim prídám perdobíti is-
kati. Rávno takó se mòremo, v' zhimur
hózhemo, de bi nam svéti Duh pomágal,
kar je v' našhi mòzhi, tudi samí vpréti
v' to. Ako kózhemo, de naš svéti Duh

posvėti, to je, od gréhov odprávi, in Bogú povrhézhí; móremo gréh zhertiti, in se ga ogíbatí; hrepenéti pa po vsímu, kar je dóbno in Bogú dopadlívno. Ako hózhemo, de naš poterdi Jesulovímu nauku; se ga v' móremo práv posnátí in zéniti uzhítí, in fkerb iméti ga v' djánju spolnítí. Ako hózhemo, de naš v' ljubésni bòshji pokrepzhá in nashiga blishniga, se móremo uzhítí takó Bogá sposnati, de ga bomo veséli zhes vsè; tudi gnáti se sámí svojímu blíshnimu iskásati ljubésen. Ob krátkímu; ako hózhemo, de nam sveti Duh pomága brúnnim in dóbriim bití; si móremo brúnnim in dóbriim bití tudi sámí persadéti, ofrédkov ali mítelnov, ki so sa to, se prijéti, in se pobólfhovati vsáki dán. Timu se právi s' gnádo svétiga Duha vred délatí.

Zblovek more sam sebe satajvati.

Déne nam to velíkrat teshko. Dóbno, h' ktírímu bi rádi de bi nam sveti Duh pomágal, sposnámo vèzhkrat; hòtli bi tudi storíti; pa nekaj drújiga naš vábi k' húdimu. Špír, vòjška se tístkrat sazgne v' naš, kaj storíti, dóbno ali hudó? Škušnjave so to. Pa premágati se móremo, dóstíkrat svojímu nar ljubshímu nàgnenju ravnáti naš próti, v' nemár spuštíti svojo

slóshnost ; vshivánje vefélja , svoj lástni
dobízhik , markadaj pajdáshtvo káziga
továrfha , ob kratkimu , sdershati se tudi
nam she tako kaj ljubiga , de dóbno , ki
se nam teshko sdí , storimo Timu se právi
satajvati sám sébe. Kdor hózhe moj uzbénez biti ;
právi Jesul , *naj sataja sám sébe. Zhe te kaka*
rèzh pobujsija , to je , odvrázha od dòbriga ,
in k' húdimu vabi , bo naj ti tudi ljúba
kakor lástno okú ali lástna desníza ; isderi si jo ,
in versi prózh od sébe.

Nadlóge.

Velíkrat je , kar naf vabi k' húdimu ,
kaj sópérniga , nepríjetniga. Ljudjé se
nam kaj preglédajo , ali naf , kakor bó-
di , rashaljo nalash. Teshko nam je sa-
méro , nevóljo , jéso sadufhíti , in ne hú-
diga s' húdim povrázhati. Vzháfi nam
doleté drúge nadlóge ; stíika naf vbóshtvo ,
potréba , húda bolésen , ali fzér kaka
nesrézha. Tíftkrat nam je rávno tak tesh-
ko véditi méro shálosti in nevólji. Ali
Jesul nam právi : *Uzbíte se od mene , de sim*
kroták , de rasshalénja ljudém ne samérim
prezej tak slo. Kdor hózhe moj uzbénez biti , naj
vsáme svoj krish na-se , naj moj isgléd po-
fnéma , prenése s' poterpeshlívostjo svójo
nadlógo , potrebo , nesrezho.

Kdor per rasshalénju , ki mu doletí ,
ni prevèzh obzhutlív ali navtísnen , ima

veliko manj britkosti, sprejme ga krotkejši, prenese loshej; vé bôl pred ozhi staviti krivizo tistim, ki ga rasshalio, jih loshej isgovoriti, jim bôl is serza odpušči, in hudò s' dôbrim pòverniti. Ravno takò, kdor si ne shène prevezh k' serzu nestrézhè in nadlòge, jo loshej preterpi, s' pokójnim serzam si loshej svetje in pomága; kjer ni pomózhi, se v' vòljo bôshjo podá; toláshi se s' úpanjam v' Jesuovo objúbo: *Vasha sbalost bo v' veselje spreobrnena. Blágor jim ktivi sbalújejo in jòkajo; odsbaleni bodo*

Nestrézhha in nadlòga na sèmlì ste tudi práv dôbri sa naš. Nestrézhha in nadlòga storite, de vshívamo frézhò in veselje bôl trésno; de íshemo s' vezhi persadévanjam pomozh in ljubésen drúhìh ljudí; de smo bôl všmíleni samí, bôl poterpeshlívi in radodélni próti drúgim; — de bôl v' Bogá saúpamó, bôl pogósto na nj mílìmo, in mólimo bôl pobóshno in gorézhè; — sádnìzh, de se ne satelebámo vsi v' ta svét; kakor frézhni ljudjé vézhi dél, temúzh de shélimo in po smérti úpamo bôlshi shivlénje, ktíro je bres nadlóg.

Smért. Posebna sòdba.

Sdajnje shivlénje pázh málo zháfa terpi; naše trúplo je raspadlivo; bolesen, kak nestrézhèhén pád, velíkrat kák manj-

shi nakljuzh ga lahka rasdène. Tíšťkrat ga shívo bitje, dušha, sapuští. Shíví po smerti. Jesus naš téga na ravnošt sago-
tóvi: *Ne bojte se tíšťih, právi, kí teló vmore,*
— dušhe pa ne morejo vmoriti! nevmerjózha je. Dušha príde na to pred Bogá; poká-
sano ji je, kakò je shivéla v' telésu, po Jesufovímu úku ali zhes - nj ravnala. Tú je pretéhtano vsé, bodi she takó májhi-
no, kar je storíla dòbriga ali húdiga. Té-
mu se právi *posébná sòdba.*

Nebesa. Viza. Pekel.

Zhe je dušha brúmno shivéla, in se vsa zhišta lozhíla is tega svéta, jo Bóg s' popólnama ljubésenjo sprèjme, in ji prezej v' *nebésa* rèzhe. Zhe ima she kàke májhine mádeshe ali ostánjke gréhov nad sebjó, príde v' *víze*. V' njih se, takó rekózh, kakor slató v' ognju ozhišhúje, préden gré v' *nebésa*. Zhe pa se je dušha v' velíkih gréhih lozhíla — óh! dopásti ne móre Bogú! V' *pekel* ji rèzhe; tíšťi kraj je *pekel*, kí ga je Bóg hudòbnim per-
právil sa shtrafíngo ali kásen vékomaj.

Vstajénje mesa. Sòdni dan.

Trúpla mertvih prídejo pod sémlo in strohné. Pa pòsledni dán se bodo dušhe spet s' njimi skieníle, in mertvi vstáli.

Tému se pravi *vstajenje mesa*. Takrat bo sin boshji prishel s' zbastjo in mozbjo is nebes: Njegóvi angeli bodo obújéne skúp klizáli, hudóbne od dòbríh lózhili, te na desno strán postávili, úne na lévo. Jesus bo she ozhíto sòdbo dershal všim. Imenúje se *splòshna ali posledna sòdba*. Hudòbnim bo posébnó oponósil, de svojiga blíshniga niso jubíli, mu postrégli in pomagáli, ampak ga drashíli in shalíli: *poberíte se tedaj v' vézbní ógeni, ki je hudòbnim perpráulen*. Dòbre bo ogovóril póln mílosti: *Nasítili ste me, ki sim bil lázben; napojíli, ki sim bil shejn; obiskáli, ki sim bil bolán; mi strégli in pomagáli, kjer ste mógli. Gotóvo, kar ste storili nar mánjšbimu zhlovéku to ste méni storíli. Pridite tedaj, ljubzhíki mojiga Ozbéta, in vsamíte v' lást svézbo, ki vam je perpráulena.*

Vezbno shivlènje.

Táki uzhi Jesus, je kònez nashiga shivlènja. Kar túkaj séjemo, bodi dòbro ali hudó, to bomo shéli v' prihódnimu shivlènju. Bláger nam, zhe bomo po Jesusovimu náuku práv velíko dòbriga storíli! *velíko bo nashe plazbilo v' nebesih, neisrezhèna nasha frézha!* Kar túkaj lépiga in dòbriga vshivamo, nizh se ne móre s'njo mériti: *nobèno oko ni vídilo, nobèno ubó slíshalo, in nobènemu zhlovéku ni príshlo na mísel sbeléti kaj táziga, káknrshino svelízhanje je brúmnim perpravleno in vékomaj terpi to svelízhanje.*

Pamet je treba véri podvréžbi.

To so práv oveselijózhi nauki! táki so, kakoršine Bóg samóre dáti, on, ki le dóbno ljúbi, vsáki dóber zhlòvek si jih móre sám sheleti. — Tukaj dóbri in svéžni biti, de bomo tám sveležhani, v' to se iside vse, kar od tih naukov úmemo. Zhe je rávno márkaj tám niga vmés, mílmo naj: Tudi to móre biti réš in dóbno sa naš. Tukaj szér ne móremo sapopásti, pa rasodéto bo nam v' prihòdnjmu shivlénju. Sa sdaj lozhemo Jesufovi besédi verjéti; timu se právi, *svojo pámet véri dati v' pokórsbino.*

Krivovérzi.

Ako bi bil Jesuf hòtel, ali vídil de je dóbno sa naš vse sapopásti, bi nam bil govóril popólnama raskrúto. Ker je pa márkaj perkrúš, tudi mí tiga ne smémo vertati. Mnógi, ki so to storíli, so jéli nepokójni in dvomítvi bíti, ali pa zlo véro so sgubíli: Shálostno je to! Drúgi so nauke rásno in vsáki drugázh iskladali énimu je to, énimu úno na míšiel prišlo. Takó so se semtertje kríve vére perzhele, in po zélíh desnélah rasstrofíle. Tudi to je shálostno!

Na Krájnskim szér ni krivovérzov, pred bi se nášli táki, ki jim ni nízhi már sa véro. Várvati se móremo nè sapeláni biti

od njih, in mòlimo sa - nie ; preganjati jih pa, ali krivize delati tudi takim ne smémo. *Jesuf pravi: Kar nazbesh, de bi drugi tebi stovili, tudi ti drugim ne stori. S' gerdo se tudi njih ne opravi, preganjanje, shalénje le bòl raskázhi in ferza rasdvojí. Nar bòlshi ofrédik ali mítel je dòbro mísel od nashe vé e per njih obudíti, zhe shívimo na tánjko po Jesufovému úku, zhe vídijo, de nas nasha véra prijasne, dòbre déla, in pólné ljubésni.*

Takó je tudi Jesuf uzhíl in ravnál. Samariáni so iméli smóteno véro takrat, in ájdje zlo Bogá niso posnali. Jesuf je obodvojím skasoval ljubésen, in jih osdravloval rávno takó kakor Júde. Samariáni ga enkrat niso hòtli pod streho vséti, ki je v' Jerúsalem h' prásniku shel. Uzhénzi so hòtli prezej ógenj od néba poklízati. Jesuf pa jih posvarí: *Né véste, zbigáviga duba ste, to je nimate mojib mísel, zblovéshke dúshbe dobivat sim prishel, ne pogubvát.*

En drújkrat, ki je Jesuf svoje uzhénze uzhít poslál, jim je rékel: *Kádar pridete v' kákshino mésto ali kák terg vprashájte, zhe je kdo, de bi vas rád sprejel in poslúshal. Zhe ni níkogar de bi vam noge vmíl (bilo je to v' deshe i snámenje prijasne sprejémbe), si prab otrésite od nog, in pojte dálej. Rávno tako je tudi Jesuf delal; uzhil je v' shòlah, in kjer to se ljude sbráli okól njega, pa síle ni delal nobenimu.*

JESUSOVO TERPLENJE, SMERT IN VSTAJENJE.

Judovski uzbeniki souvrašbijo Jesusa.

Vsi dobri ljudje so Jesusa s' veseljam sprejeli. Vidili so, kake zhudeshe je delal nad bolniki, svojiga od Boga poslaniga uzhenika so vidili nad njim, in s'lo shelno so ga poslušali, sakaj takó po Bogu je bil ves njegov nauk, in le tako obúd'n k' dobrimu sa ljudi! Vzhil je, de je Bóg neismerno velik in dóber, de mórejo tedaj tudi ljudje biti dobri, zhe mu hozhejo dopásti, Bogá práv sposnati in se bólsati, je po njegovimu úku práva podoba Bogá zhaštiti.

Uzhenikam judovske deshèle je bilo malo már poprój, de bil Bóg s' bogabojézhim shivlénjam zhesnèn. Zeremónie, ústne molítve in darítve so le práv terdno perporozhvali. Jesus pa uzhi: *Vsmilenje, ljubésen, pomózh in zhlóveshki mír, je bolji kakor darituv. Préden svoj dar darujesh na altarji, pójdi in správi se s' svojim blisnim. — Popravi rasshalénje, poverni shkódo, skáshi mu ljubésen, pomózh i. t. d. To gré pred darénjam in molítujo.*

Táki nauki so bili stárim vuzheníkam gròsno sóperni. Báli so se sgubíti svojiga dobízhka, ki so jim ga zeremónie in darítve dajále, in svoje veláve per ljudéh. Tòrej so iskáli pozherniti Jesusa, in njegov nauk ogerditi. Djáli so, de s' Samariáni dershtí; de nòv úk pozhénja; de je s' hudízham v' savési, in de is njéga zhúdeste déla. — Abotniki! Jesus je faj sám povsot hudòbne duhóve isgánjal, in njih oblást na semli rasdjál.

Jesus vjet.

Ker uzheníki nizh ne opráviyo s' obrekvânjam, mu sazhnèjo po shivlènju strezhi Salesújejo ga, kej bi kaj dobíli v' njegovih úkih in délih, de bi ga per gospóski sato-shíli. Vélki fárji so posláli tudi réf ljudi na nj ropit in ga vjet. Jesus je vse védel; právil je nekajkrat svojim uzhenzam pred to, in pósledno vezhérjo obhájal s' njimi, per ktíri je slovó od njih vsel, opomínjal k' ljubésni med sebój, in opomnilo svoje ljubésni postávil.

Tisto nózh gré Jesus svojimi uzhénzi v' en vert na oljski gòri. Na koléna je pádel in mòlil: *Ozhe ak bozhesh, odverni od mene to téshko terplénje; vender ne moja, ampak tvoja volja naj se sgodi!* Príde ga trúma v-jét. Uzhénzi se hózhejó v' brán postávití. Peter odséka uhó enimu hlápzov. Jesus pa

jih vstávi: Ako bi prošil Ozbétd, je djál, angelov bi mi poslal na pomožb, pa njegova vólja je, de se takò sгоди. Odiékano uhó Jesus ípet persdrávi hlápzu, trumi pa rëzhe: *Jes sim tisti, kogar íbeté; pustite prožb te moje uzbénze. Na to se dá poterpeshlivo svésati in peláti.*

Jesus po krivim obdolshén.

Nar pervizh je Jesus pred vélike fárje pelán. Ondi se polvetújejo, kakó toshíti Jesusa, de bo k' smerti obfójen. Postávilí so kríve prízhe, in ga peláli k' deshélmu vládniku, ki je bil fódnik shivlénja in smerti. Toshijo ga: de ljúdstvo púnta, de prepovedúje zefárju dázjo plazhováti, in de te kráija déla. — Jesus je vše to ravnál rávno naspróti. Vshel je dvakrat, ki ga je ljúdstvo pócíliti hòtlo, de bi njih králj bil.

Jesus po krivim obsojén.

Ponzius Pilátush (takó je bilo imé vládniku deshèle) je kmalo zhútil, de ~~in~~ tòshbe kríve in is sgole nevoshlívotti. Rékel je velkim fárjam in njih derháli: *Na tanjko sim gá saslíshal; pa ne najdem nobéne krivize nad njim. Sdaj ti slódji sbráno ljúdstvo podshúntajo k' thúmu. Pilátush ga ílhe potoláshitti. Bi ne hòtli, je rékel, de bi vam íspustil Jesusa? V' jezhi je Baraba, ktivi je púnta in pobója préprizhan; téga vmorite. Oni pa ío vpíli: Spú.*

sti Baraba, in Jesúsa krishaj. Na to si Pilatush vkáshe vode pernèti, si roke vmièe prízho lju štva, in rëzhe: Jes sim nedolshen per kervítiga pravizhniga! ví gléjte!

Jesus bizban, in s' ternjam ovénzhan.

Dá jim sdaj Jesusa bízhati. Vdríhajo ga s' shibami, bíjejo ga in mu ternov vénez v-tílnejo v' glavo. Ko je bil she po zélimu shivótu v' rani, in s' kervjó pokrít, poskúfi Pilatush she nekaj. Jesusa vfiga rászépleniga postávi pred ljudstvo in rëzhe: *Pogléjte, saj je vender zhlóvek! — Upal je de te jim bo smílil. Pa she húj so vpíli: krishaj ga, kvishaj ga. Kaj pa je hudiga storil? vprásha Pilatush. Nizh drújiga ne odgovoré, kakor: krishaj ga, krishaj ga! — Ker je hrup smíraj vézhi perhajal, te boji punta Pilatush; dá jim tedaj Jesusa v' pést.*

Jesus krishan.

Sdaj mu navalé nevsmíleshi teshák krísh, de ga móre sám nésti na obfojíshe. Ta kraj je bil na hríbu pred Jerusalemam, in te mu je rëklo mertváshko glavníshe. S' njím vréd pelájo dva snána rasbójnika, in mu jih kríshajo èniga na desnízi, èniga na levízi; Jesusa perbíjejo sa roke in sa noge s' shébli, in postávijo v' frédo njegov krísh. Vefeelé te sdaj, in te mu pázhijo: Zhe ti

Kristus, sin bûshji, doli stópi! pomagaj sám sèbi, ki si drúgim pomágal! — Jesus jih pogléda mílo, in rëzhe: *Ozbe nebesbki! odpústi jim; ne vedo, kaj delajo — ne posnájó me.* Eden smed tolovájov víditi, kakó vóljno Jesus terpi, je gjínen. Prósi ga: *Gospòd, spómni se me, kadar prideš v' svoje kraljéstvo!* Jesus mu je odgovóril: *Dánas šhe boš per mèni v' ráju.* —

Jesus vmerje.

Blíso krísha je stála Marija njegóva máti; pólna je bila shálofti in serzhne britkófti, kakor ji je Simeon nekadaj prerokvál; sráven njé je stál uzhénz Janes. Jesus jo toláshi: *Poglej, ta ti bo sa napréj namést smú;* in Janesa rëzhe: *Mati je tvoja.* Sádnicz se perporozhi nebéshkimu Ozhétu s' molítujo: *Ozbe, v' tvoje roké isrozhim svojo dúsho.* Póllednicz savpíje na gláf: *Dokonzhano je, nágne svojo glávo, in vmerje.*

Nikólj nobèn zhlòvek ni vmerel takó nedólshno in poterpehlivo, takó brúmno in dòbro, kakor Jesus!

Zbúdesbi per Jesusovi smerti.

Per Jesusovi smerti so se spet, kakor nekadaj per njégóvimu ròjstvu, gròsni zhúdeshi godíli. Šónze je po dnévi svitlòbo sgubílo; tmá je pokríla všo deshèlo; pred-

grinálo v' Jerusalemskimu tèmpeľnu se je pretergalo ; sèmla se tréfla ; skále so pokale ; gròbi se odperáli ; mertvi vstajáli in se svojim prijátlam perkasóváli. Ljúdstvo , víditi te snámenja , je terkalo od stráha na perfi. Štótnik , ki je na obsojís hu bil na stráshi , je rékel : *Resnizbno je bil bòshji jin ta!*

Jesus v' grob pološèn.

Proti vezhéru so Jesusovi prijátli njegovo trúplo is krísha snéli. Pomáshejo ga s' dišhézhimi masíli, po shègi deshèle , in povíjejo v' tenzhízo. Jóshef is Arimatéje, brúmen gospód , polóshi trúplo v' nòv gròb, ktiriga je bil sa-fe v' skálo isfékal. Vélki fárji so si spómnilí , de je rekel Jesus, de bo trétji dan po svoji smerti spet vstál. Sapezhátijo tedaj gròb , in dénejo na trí dní strásho sráven.

Jesusovo vstajènje.

Jesusova dúsha , se od trúpla lozhíla, je shla v' timu zhásu v' predpekel. Tíšt kràj je bil ta , kjer so bili hranjeni vsi, dokler jih ní Jesus réshil, kar jih je od nekàdaj brúmno shivélo , in vmerlo. Trétji dán se njegóva dúsha spet skléne s' trúplam, sèmla se strése , angel bòshji príde is nebes , odvali kámen — in Jesus vstáne is lástne

bòshje mozhí v' prízho stráshhe zhashto od smerti, kakor je pred povédal.

Jesufova smert, nasbe resbilo.

Po svojemu od smerti vstajénju je Jesuf na semlí ostál she štírdeset dní. Perkásal se je vèzlikrat svojim uzhenzam, po samim in sbranim vkúp. Uzhíl jih je, de se je vse, kar se je godílo s' njím, po bòshji naklómbi sgodílo. *Sin boshji je mogel na svet priti, med ljudmi shivéti, jih uzbiti, in sádnizb terpéti in vmréti, de mi gréhov odpushénje in milost sadóbimo.* — S' svojo smertio je Jesuf nashe odreshénje dokonzhal. Sakaj mi vfi smo greshíli, nedólshen Jesuf pa je nasho shtrátingo na - se vsél, de je Bóg nam sánésel. Njegova smert, njegova prelita kri je nasbib gréhov resbilo. Darováł je sám sébe na krishu sa nas, in v' svojemu shivóti nosil nashe gréhe na lésu, de smo, gréhu vmerli, k' pravizi oshivéli; de smo s' njegovo kerujó odkupleni, s' njegovimi bolezhinami osdrávljeni per Bogu spravo dosegli; de se nam je úpanje svelizhanja odperlo.

Sveta masba.

To svoje darénje sa nash Jesuf ponóvla vsaki dán per sveti másh. V' podobí krúhá in vína se túkaj na prízho stávi in darúje nebés'hkimu Ozhétu, rávno tístiga, ki je enkrat na krishu terpel sa nas. Darú-

je se, kakor na kríshu, v' s'posnánje ne-
 béshkiga Ozhéta povsótne oblásti, in h'po-
 víkshanju njegóve zhaští; v' odreshenje na-
 shih gréhov; v' sahválo sa tólkaj dobrót, ki
 nam jih skasúje; in v' s'próshnjo prihódnih
 dobrót. Med Jesufovim darénjam na krí-
 shu, in njegóvim darénjam per svéti mashi
 ni nobèniga drújiga raslózha, kakor
 sám ta, de se ráven tísti Jesuf tukaj v'
 drúgi podòbi, v' drúgimu svunánjimu stá-
 nu na prízho stávi in darúje nebéshkimu
 Ozhétu, kakor na kríshu. Na kríshu se
 mu je daroval v' svunánjimu stáni zhlo-
 véshkiga trúpla, per máshi se mu darúje,
 v' svunánjimú stánu ali v' podòbi krúha
 in vína; in to is neisrezhène ljubésni do
 nas! Jesuf namrezh hózhe práv vídno in
 ozhítno svoje odreshenje s' nam obhájati,
 in tórej se v' táki svunánji podòbi svojimu
 Ozhétu darováti, de ga, njega sámiga,
nashe reshílo, vshíti samóremo, kar je le
 v' svunánji podòbi zhlovéshkiga trúpla
 mogózhe. Takó ga vshívaje se v' Jesufu
 Kristufu godí ozhíto in vídno s-edínenje
 vshijozhiga zhlovéka s' Bógam, in Bóga
 s' zhlovékam, skosi njegóvo terplénje
 in smert njegóvo, s' ktíro nam s'právo
 déla per Bógu, in nas, prenarejène skosi
 svétiga Duhá v' dóbre Bogú dopadlíve zhlo-
 véke, s' Bógam popólnama skléne. O, neis-

rezhena skrivnóft! kdò bi ne ljubil Jesufa,
ktiri nas je ljubil, in nas ljubi tako! —

VI.

SVETA ZIRKUV.

Jesufov vnebohòd.

Sádnizh je Jesus svojim uzhenzam she
vkásal: Pòjte po zélimu svétu, in osnanújte evan-
gélj, pergòdbo prihòda, shivlènja, smerti
in od smerti vftajénja Jesufoviga, vsim
ljudém in uzhite jih dershati vse, kar kolj sim vans
sapovedal. Pèlal je svoje uzhenze na hríb,
vsdígnil roke, jih blagoslovil, in shel je
prízho njih zhaftíto v' nebésa. To se ime-
nuje vnebohòd. Ondí sedi na desnizi Ozbeta, to
je, gospodúje s' njim vrèd zhes nebó in
sémlo, in bo pòsledni dán spet prishel.

Jesuf posble svetiga Duhá.

Uzhénzi so fhli v' Jerusalem perzhákat
svétiga Duhá. Jesus jim ga je posláti
obljubil, jih po njemu rasvetlíti, in na
osnanvânje evangélja poterditi. Rávnò so
bili v' hífhi per molítvi sbráni, kar vftáne
gròsno shumènje, kakor vihárjovo; ogn-
jéni pleméni se perkáshejo po njih glavah,
jesíkam enáki. Snámenje je bilo to pomó-
zhi svétiga Duhá. Rasvetlíl jih je poter-

čil v' Jesufovimu úku, in sráven jim dar
dodélil ptúje popréj nesnáne jesike go-
voriti.

Jesufovi uzbénzi uzbé in délajo zbudesbe.

Od tiga dnéva se uzbénzi vsdignejo Je-
susa ozhítno osnanovát, is perviga v' Je-
rusalemu in po obljúbleni deshèli, pòtlej
dálej po drújih deshelah. Povsót, kamor
so prishli, so déla délali v' iménu Jesufo-
vimu, kákorškine je délal òn sám. V' Je-
rusalemu postávim je bil nekdo, ki je bil
hròm is materniga teléfa; nizh mu niso
nogé pomagále. Nofili so ga vsaki dán
pred tempel vbógaimè pròsit. Tudi Petra
in Janesa popróli. Peter mu rezhe: *Slatá*
in srebrá nimam, kar pa imam, ti dám. V' imenu Je-
susa Kristusa Nazarenskiga vstáni in hòdi. Per ti
prízhi je sdráv, poskakúje, in Bogá hváli.

Mósh, po iménu Enéa v' Lídskimú mé-
stu, je lèshal v' pósteli she ósem lét, skljú-
zhen na vlih údih. Peter mu rezhe: *Enéa!*
Jesuf Kristus ti dá sdrávje: vstáni in postèli si. Kar
vstal in sdráv je bil. Vérna shéna Ta-
bíta ali Dorka po iménu, velíka do-
brótniza vbógih v' Jopskimú méstu, je
vmerla. Sapushène vdóve so ostopíle njé
páre, in jokále po ránzi. Peter príde, pá-
de na koléna, móli in rezhe: Tabita osbívi!
Tabíta odpré ozhlí, pogléda Petra, vstáne

in je sdráva, in vbòshze prejmèjo spet svojo pomozhnízo. Pavl je pridgoval v' Lístriskimu méstu. Med poslušhàvzi je bil spet mosh, hróm, kar je bil ròjen; nikòlj ni hòdil pó nogah, zlo stàti ni mògel na njih, sedel je smíraj. Paul ga sagléda in ogovori na gláf: *Stópi na noge!* Kar na kvíshko je skòzhil in hòdil od sdaj sa napréj. V' Troadskimu méstu je med Pavlovim náukam mladénizh na òknu saspál, omáhnil, in pádel is tretje kláde. Mertviga so pobráli. Paul gré, se ga okljéne in rèzhe: *Ne prestráshite se, spet shiví.* Mladénizh je oshível, in vesélo je bilo vsè. V' Málti (otòk je na morju skònez Láshkiga) je Públiov, deshélniga vládnika òzhe imel merslízo in grísho. Pavl gré k' njemu, móli, in polóshí roke na-nj, in bil je osdrávlen. Ko se to rasgláfi, hódijo bolníki h' Pavlu od vsih krájov otóka, in sadoblújejo sdrávje. Zló Pavlove rúte in opafíla so ljudje po svétu na bolníke pokládali, in bolníki so osdrávili; in kódar je Peter shel, so na zéste nosíli bolníke, de bi jih njegova féntza obfhla, inde sdrávje sadobe.

Táke zhúdeshe so délali Jesusovi uzhenzi po vsim svétu, kódar so pridgovali, in nè le Petru in Pavlu, vsim svojim uzhenzam je Jesus dál to mózh. To je prízhalo ljudém, de jih je Jesus poslal, in de je Bogu dopadlív njih úk in resnízhen, ki

ga je Bóg s' takimi zhúdeshi poterdoval. Pa tudi úk je bil sam na sebi takó lep, de so ga vsi dóbri ljudjé poterdíli.

Uzhénzi pregánjani in morjèni.

Drúgim pa ta úk ni bil vskézh. Tórej se je godílo uzhenzam, kakor jim je Jesus prerókval. Rékel je, *de se jim ne móre bolsbi goditi, kakor njih mójstru; de bodo pregánjani, bizhani, is shól pahani in podeni, in njih morívzi bodo menili, de Bogú strésbejo.* — Vsi so bili pregánjani, in so dáli sádnizh krí in shivlènje v' sprizhvánje, kakó resnízhen, in kakó drág jim je Jesusov úk.

Uzhénzi postavljajo nastópnike.

Préden so uzhenzi pomerli, so she povsót duhóvne postavili, de so uzhíli po njih smerti, keršhováli, in vse drúgo po Jesusovimu povélju opravláli, tudi shkófe, ktiri so drúge na shkófe in duhóvne posvezhováli in skerb iméli, de so storíli duhóvni svojo dolshnóft. Tí so roke spet na drúge poloshíli, de se je úk ohránil, sa prihódno rodovino. Takó je úk prishel do nas, in pójde od mlájshov do mlájshov.

Prava Zerkuv. Opzbestvo svetnikov.

Vsi, kar jih Jesusov úk na-se vsáme, se na-nj kerstíci dájo, in si ga dershati persadévajo, se imenújejo pravovérni kristiani. Právi se tém kristianam všim skúpej: *prava zerkuv*, to je, ópzhina ali gmájna pravovérzov. Právoverzam je to lástno med se bój, de vsi verjejo v' Jesusov úk, de Boga takó sposnájo in zhašte, in de se takó ljubijo med se bój, kakor je Jesus uzhl. To se imenúje *ópzbestvo* ali *deléshnost svetnikov*. To ópzbestvo ni le med shívimi na sèmlí, temòzh sapopáde tudi brúmne; njih ljubésen namrezh do nas ne neha po smerti. Ker so per Bógu sdaj, in se jim tam njih véra in ljubésen povrazhúje, in ker vídijo, kakó nas Bóg ljubi: imajo serzhno vesèlje in hrepeníte sheljé, de naj tudi nam Bóg skáshe mílost in svelízhanje dodelí. Mí naspróti, se vesèlimo téga, hválimo Boga sa vse, kar je dòbriga skásal svetníkam, ga prósimo, de naj vflíhi njih próshnjo sa nas, in de naj nam po njih isglédu brúmnam bití dá in bogabojézhim, de bo tudi nas s' enákim svelízhanjam samògel posrézhiti. Tudi sa tíste mertve spomnújemo, ktíri se v' vízah she sa kákshine ostanke májhinih gréhov in mádeshov pokoré. Návuk, pergánjik si jemlèmo is téga samí na sebi popráviti táke nápzhnosti, in Boga prósimo, de naj sa

volo Jesusoviga saflushenja tudi v' namestilo vsame to, in njih terplenje polajsha in skorej konzha. Nasproti so potlej tudi oni nashi proshnjavzi per Bogu, in svetsti smo si, de Bog milostvo gleda na to ljubesen med shivimi in vmershimi kristiani; sej nam jo sam sapove.

Apostolska vera.

Kar ima posebno imenitniga ta uk, je, kar ga vero sadene, sapopadeno v' timu sposnavanju: *Vérjem v' Bogá, Ozhéta, vsigamogózhniga stvárniká nebes in sémle, in v' Jesusu Kristusa Sina njegoviga ediniga, gospóda nashiga; ktiri je spozhét od svétiga Dubá, rojen is Marije divize; terpel pod Ponziam Pilatusham, krishan bil, vmerel, in v' grob poloshen, dóli sbel pred pekel, trétji dán od smerti vstal; gori je shel v' nebesa, sedi na desnizi Bogá Ozheta vsigamogózhniga; od ondod bo prishel sodit shive in mertve. Vérjem v' svétiga Dubá, eno sveto katolsko zerkuv, ópzhéstvo svetnikov, odpushánje gréhov, vstajenje mesá in vézhno shivlénje. Amen.*

Kar je tukaj krátko rezhéno, se lóhka bôl nárasno bere v' spísih, ki so jih éni Jesusovih uzhénzov sostávili. V' tih se najdejo tudi vsilépi djanjski nauki. Tem spísam se právi nova savésa, nóvi sákon, novi testament; Jesusova sapúshina je to, ktiro nam je sapustil is svojih uzhénzov rók. Shé popréd je vézh brúmnih mósh

in prerókov sapisválo, kar je Bóg od stvarjenja svetá storil do Jesufoviga zháfa. To se imenuje *stári testament* ali *stári sákon*, *stara savesa*. Obé savési skup se imenujete s' eno besédo *sveto písmo*.

Besédno isrozbílo.

Práv lepé so bráti te búkve, in k' v' fimu dóbrimu obúдне; pa tudi tamnáve po nektírih, de se lóhka kaj nápzhuo vsáme. Tudi ni vsíga v' njih, kar kólj so Jesuf in njegóvi apóstelni s' besédo uzhlíli. Takim náúkam se právi *besédno isrozbílo*, sa to, ki jih niso samí apóstelni, ampak s'he le drúgi zerkóvni uzheníki sa njimi popisáli; sakaj sapísani so tudi ti.

Zerkuv je nesmótna.

Pa obljúbil je Jesuf bóshjo pomózh svoji zérkvi, to je, njénim uzheníkam apóstelnam in njih nastópnikam, shkófam in máshnikam, svéto písmo islágati po právimu sastópku, in besédno isrozhílo zhísto ohrániti, in práv raslózhvati. Ko je apóstelne in njih nastópnike uzhenike svoje zérkve postávil, je perdjál beséde: *In gléjte, per vas sim jes ves zhas do konga svétá*. To obljúbo jim je ponóvlal vézhkrat. Ta svoj pomózhik Jesuf ime-

núje skala, na ktíro je zérkuv takò terdno vsidana, de jo peklénjske vrata, smóta, nevéra, kríva véra, lásh in sapelívoft, nikolj smógle ne bodo. Tórej je djál Jesuf aposteluan in nastópnikam njih: Kdor vas poslušba, méne poslúšba, kdor vas sanizbuje, méne sanizbuje, kdor pa mene sanizbuje, sanizbuje tistiga, ki me je poslal, to je, sámiga nebélhkiga Ozheta. Kar tedaj zerkóvni uzheniki skùp sbráni v' iméni Jesufa sklenejo per njegovimu nauku, je gòla bòshja resniza.

Nasbe dolobnosti do zerkve.

Kdor njih sklèpe sanizhúje, sanizhúje nebélhkiga Ozheta, in Jesufa, fina njegoviga. Svéti Dúh jih je postavil vladati zerkv Boshjo, ktíro si je perdobil s' svojo keruvjo. Kar zérkuv skùp sbrána terdi, poshile duhóvne po sámesu uzhit; ústa zerkvéne so tí. Dershati se jih tedaj móremo, in sveftó hodíti k' njih pridgam in kerhanfkim naukam; is mládiga so se Jesufoviga úka uzhíli in perprávlali, nam ga práv raslágati in v' ferze pokládati. Zhe rádi hódimo k' pridgam in kerhanfkim naukam, ne posábimo, kar smo se she nauzhíli, in sapopademo in rasumémemo smíraj bòl, perúzhimò se márfkaj nóviga, kar nam she mánjka, in smo obujèni spolniti tudi v' djánju.

Ljubesen je prvi in sadni konez vse vere,
vsiga djanja.

Srèzha naša je to, de se nauzhimo
védno bôl Jesufoviga náuka. Káshe nam
kakó vtègnemo Boga veséli biti, spòsh-
tvo in ljubésen drújih ljudi si nakloníti,
in svojo lástno srèzho práv gotóvo po-
spéshiti in vterdíti. Pa ni dôsti tega sa-
mo véditi; tudi storiti to si móremo per-
sadéti. Pavl, apostel Jesufov, právi: Po-
sédem naj tudi vse skrivnôsti in uzhenôsti, imam
naj vso mogózbo véro — — — ljubésni pa naj
nimam, nizh nisim.

Bogá zhes vse, in blishniga kakor sebe samiga
ljubiti — to jo právo zhesenje bôshje,
zvét vére, ki nas jo Jesuf uzhi.

K o n e z.

S A P O P A D I K

Predvuk, Boga prav spoznati in zbastiti.

1.	Svet je premodro narejen.	3
13.	Kdo ga je naredil?	7
20.	Bog; stvaril ga se	10
21.	Zhlovek ima telo,	11
25.	shivot in dušho; dušha pa savéd,	12
26.	spomin, vum,	13
28.	pamet,	14
30.	voljo in she slobodno voljo.	15
33.	Dušha je nevidna, je duh. Tndi Bog je duh bres teléfa, povsóten,	16
35.	ohrani vse, daja, in vódi vse; hvaleshni mu bódimo,	17
38.	njemu stréshni, in pa dobri.	18
41.	Bog povrazha dobro s' dobrim, hudo s' hudim,	20
45.	tud v' prihodnimu shivotu.	21

Pot prave svézbe po Jesusovimu uku in shivlenju.

Jesus.	Njega rojstvo.	23
Módrizi	od jutra.	24
Maria	neše Jesufa Bogu.	25
Jesus	rase. Jesus dvanajst let star.	26
Jesus	na domu starishov.	27
Janes	Kerstnik, Jesus kershen,	28
gré	v' pushavo, uzhi, déla zhudeshe,	29

nas Boga uzbi, in dolsbnosti nasbe do njega.

Bog.	Bog je duh,	34
je	vézhen, sam od sebe vekomaj, je vfi.	
	prizhijózh,	35

vé vse, je vsigamogózhén,	36
neskonzhno moder, in dobróten.	37
V' Boga upati.	38
Slegi so isvirki boshje dobrote.	39
Poprijemba.	41
Veséli bodimo Boga	41
Molituv je Bogu vshezh; pa naj je prava,	42
serzhna, naj nas isrozhí v' boshjo voljo	43
Sa kaj moliti: Ozhe nash.	44
Memo molitve je delati treba, kar pro- simo si persadévati.	45
Kdor prosi rasvetlenja, naj besédo bo- shjo poslusha; kdor uka, naj se uzhi;	46
Kdor sdravja, naj shiví po tem;	47
Kdor shivesha - naj dela.	48
Nam k' pridu je délo Bog postavil; ve- líko veselja ima délo.	49
Tudi Jesus délo perporózhá.	50
Pridnim Bog pomaga.	51
Varvati smemo, stiskavzi ne biti.	53
Délavniga zhloveka ne bo konez nikoli.	55

Jesus uzhi ljubiti blishniga.

Kaj je blishniga ljubiti. Vse nas ljubesen uzhi.	56
Kaki naj smo do starishov,	57
kaki do domazhih, do shlahte,	58
do sosédov, do ptujih,	59
sploh do ljudi; is kakshniga serza in mílli.	60
Kaj moremo opuštiti do ljudi; rasshaliv- shim nas moremo odpushati,	61
sovrashnike ljubiti.	62
Ljubesen omezhi sovrashnike. Kako se more praviza iskati.	63
Gospólka. Praviza per gospólki.	64
Gosposke stavi deshelni poglavar.	65

Njemu in gosposkam moremo pokorni biti; ne is file, savolo Bogá jim mo- remo pokorní biti. - - - - -	66
Deshelni oblastnik potrebuje vojakov, in perhodkov; davki so potrebni in dol- shnost. - - - - -	67
Ravno to naš Jesus uzhi. - - - - -	68
	69

Jesusov nauk od vérnib skrivnost.

Djanski nauk. Véřini nauk. - - - - -	70
Sveta trojiza. Bog Ozhe je vse stvaril.	71
Angelzi. Adam in Eva v' raju, - - - - -	72
gréshita. - - - - -	73
Hudízh. Grehovi nasléki. - - - - -	74
Isvirni greh. - - - - -	75
Sin boshji naš odresheník, - - - - -	76
on napovédovan, - - - - -	77
njega vzhlovézhenje. - - - - -	78
je velika skrivnost. - - - - -	79
Gnada boshja. - - - - -	80
Jesus naš srédnik, - - - - -	81
in sadóštbar sa naše grehe. - - - - -	82
Odreshenje. - - - - -	85
Odreshenja naš sveti sakramenti vdelé- shijo. S. kerst, - - - - -	86
S. birma. - - - - -	87
S. reshnje telo, - - - - -	88
S. obhajilo; sprashovanje vesti, kás, - - - - -	90
sklep ali naprejšetje, spoved, - - - - -	91
sadoštvanje in naloshena pokora, - - - - -	92
odpuštiki, odvésa, - - - - -	93
nalog odvese; sakrament s. pokore, - - - - -	94
S. posledno oljé, - - - - -	95
S. maníshnikov posvezhenje, s. sakon. - - - - -	96
Mózh s. sakramentov. S' boshjo pomo- zhjo se more lastno persadévanje sklépati. - - - - -	98
Zhlovek more sam sebe satajvati. - - - - -	99
Nadloge. - - - - -	100

Smert. Posebna sodba. - - - - -	101
Nebéfa, Vize, Pekel. Vstajenje mesa, Sod- ni dan. - - - - -	102
Vezhno shivljenje. - - - - -	103
pamet je treba véri podvrezhi. Krivo- vérzi. . - - - - -	104

Jesufovo terplenje smert, in vstajenje.

Judovski uzheniki sovrasajo Jesufa. - -	106
Jesuf vjet. - - - - -	107
Jesuf po krivim obdolshen, po krivim obfójen, - - - - -	108
bizhan, s' ternjami ovenzhan, krishan, vmerje. Zhudeshi per Jesufovi smerti. -	109
Jesuf v' grob poloshen. Jesufovo vsta- jenje. - - - - -	111
Jesufova smert nashe reshílo. Sveta masha. - - - - -	112

Sveta Zirkúv.

Jesufov vnebohóh. Jesuf poshle svétiga Duha. - - - - -	114
Jesufovi uzhenzi uzhe in delajo zhude- she, - - - - -	115
Uzhenzi preganjami in morjeni. Uzhenzi postavljajo nostopnike. - - - - -	117
Prava zerkúv. Opzhestvo svetnikov. -	118
Apostolska vera. - - - - -	119
Besedno isrozhilo. Zerkúv je nesmotna. -	120
Nashe dolshnosti do zerkve. - - - - -	121
Ljubesen je pervi in sadni konez vse vere, vsiga djanja. . - - - - -	122

P O M O T E

ki jih popravi.

štran	versta	beri	namešt
38.	8	rasgledujemo	rasgledujejo
56.	24	de si ne moremo	de si moremo
79.	22	kaziga	taziga
125.	30	odlog	nalog

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and appears to be a list or a series of entries.

Additional faint, illegible text, continuing from the upper section. The text is very light and difficult to discern, but seems to follow a similar format to the upper portion of the page.

